БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 238 (8145) | 1956 оной октябриин 9, вторник | Сэн 20 мүнгэн

Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөн

Агуухэ Октябрьска социа-листическэ революциин 39 жэ-л ойн һайндэр ойротожо бай-. Энэ бүгэдэарадай һайндэ-манай ороной олон түмэн лшад ажахын алишье һал-нуудта шэнэ амжалтануу-туйлажа, ажалай эрхим гүүдэээр угтадаг арюун һай-заншалтай.

Мүнөө манайшье республи-промышленна предприяти-, колхоз, совхозуудта Ок-бриин урда тээхи социалис-скэ мүрысөөн улам үргэ-дэлгэржэ, залирашагүй лай сохисо үдэр ерэхэ бү-шангадана.

Республикын түрүү пред-ятинууд продукци үйлэдбэ-ын гаргаха гүрэнэй түсэбые соонь дүүргэжэ, шэнэ та-жэлэй түрүүшын жэлэй галгабарие уридшалан дүүр-э талаар нилээд амжалта лаа. Жэшээнь, Улан-Удын һын фабрика үнгэрһэн сен-рь һарынгаа даалгабарие овой продукци гаргаха та-р 104,9 процент дүүргэһэн 22 мянган метр эрхим ша-гай сэмбэ Эхэ орондоо тү-һөө гадуур үгэһэн байна. н-Удын депогой түрүү ма-истнууд нүхэд Елисафенко, ионов, Костин болон бусад ябриин урда тээхи социа-тическэ мүрысөөндэ орол-, хүндэ ашаанай поезднуу-саг соонь, заримдаа гра-һаань уридшалан хүрэхэ ртань хүргэжэ, абаһан уял-нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүр-.

Мүн республикымнай хү-ажахын хүдэлмэрилэгшэд, хознигууд, механизатор-д таряа хуряалга ба ту-лга дээрэ, малай үбэлжэл-эрхимээр бэлэдхэхын тү-шэн зоригтойгоор ажал-а байна. Республикымнай лшад гүрэндэ һү тушааха эйнгээ түсэбые уридшалан ргээ. 1956 ондо үнгэрһэн эй энэ үеынхитэй сасуул-3126 тонно һү ехээр ту-рдаһан ба бэлэдхэгдэһэн на.

Зарим түрүү аймагууд гү-дэ таряа тушааха түсэбөө ргэжэ, үрэһэ хүрэнгэеэ хаа-байна. Иимэ аймагуудай о Түнхэнэй, Прибайкаль-Кабанскын аймагууд орол-о.

Үүнтэй хамта, үшөөл оло-аймагуудай колхозууд та-хуряалгаяа, гүрэндэ ту-лгаяа дүүргээдүй, болошо-өөр нобшоржо байна гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Сагай ы орой болобошье һаа, энэ кала хүдэлмэри ехээр аржа байна. Илангаяа Зэ-, Мухаршэбэрэй, Кяхтын он бусад аймагуудай оло-колхозуудта таряа хуряал-ба тушаалга ехээр унжа-жа байна.

Нютагуудтахи партийна, со-ветскэ организацинууд энэ эгээл шухала удхашанартай хүдэлмэрие эрид түргэдхэжэ, ойрын үдэрнүүдтэ таряа ху-ряалгые сүм дүүргэхын тула дары хэмжээнүүдые абаха ёһотой. Мүнөө хаа хаанагүй улам үргэнөөр дэлгэржэ байһан со-циалистическэ мүрысөөнэй ту-гые бүри дээшэнь мандуулжа, хүн зоной хүсэл эрмэлзэлгые энэ шухала кампанинуудые ам-жалтатайгаар шиидхэлгэдэ эл-сүүлхэ шухала байна.

Хаана социалистическэ мү-рысөөе бодотоор хүтэлбэрил-нэб, тэндэ ажал хүдэлмэринь урагшатай, түргэн байдаг бшуу. Тиимын тула партийна организацинууд мүрысөө эм-хидхэхэ ба хүтэлбэрилхэ та-лаар үүсхэл оролдолго гарга-жа, энэ хэрэгые өөһэдынгөө хараа бодолһоо холодуулангүй, бодотоор толгойлхо ёһотой.

Зүгөөр, зарим предприяти-нуудай ба колхозуудай пар-тийна организацинууд мүрысөө эмхидхэн ударидаха хэрэгые миин зүндэнь орхижорхидог, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые олоной шадабари болгожо, нэбтэрүүлхэ тушаа анхаралаа багаар табидаг байна. Цагаан-Усанай МТС-эй харьяата кол-хозуудта таряа хуряалга боло-шогүйгөөр удааржа байна. Теэд тэндэхи колхозуудай пар-тийна эхин организацинууд, мүн МТС-эй парторганизаци механизаторнууд болон кол-хознигуудай дунда социа-листическэ мүрысөө үргэ-нөөр дэлгэрүүлжэ, ажалай бү-тээсые эрид дээшэлүүлхын тү-лөө шанга тэмсэл хэнэгүй. Ушар иимэһээ абаһан социа-листическэ уялганууд шалгаг-данагүй, мүрысөөнэй дүн саг соогоо гаргагданагүй. Илан-гаяа түрүүшүүлэй дүй дүршэ-лые согсолжо, олоной шадаба-ри болгохо талаар МТС-эй парторганизаци өөдтэй юумэ хэнэгүй. Үнгэрхэдөө зарим колхозуудта Хүндэлэлэй доска-шье үгы байна.

Нютагуудтахи партийна, со-ветскэ ба профсоюзна органи-зацинууд социалистическэ мү-рысөө эмхидхэхэ ба хүтэлбэ-рилхэ талаар бии байһан ду-туу дунданууудаа дары зай-суулжа Октябриин урда тээхи мүрысөөнэй тугые улам дээ-шэнь үргэжэ, тэрэнэй гайхам-шагта хүсые ажахын кампани-нуудые амжалтатайгаар шиид-хэлгэдэ элсүүлхэ зорилготой.

Агуухэ Октябриин һайндэ-рые ажалай шэнэ амжалта-нуудаар угтахын түлөө социа-листическэ мүрысөө улам үргэ-нөөр дэлгэрүүлэе. Энэ хадаа зургаадахи табанжэлэй түсэ-бые болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ туһа нэмэри боложо үгэхэ байна.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Зайжа ябадаг цыгангуудые ажал хэдэг болгохо тухай

...жэ ябадаг цыгангуудые ажал-...улха, тэдээнэй ажабайдалые ...руулха, культурна талыень ...үүлхэ хэмжээнүүдые Совет-...рэнэй абаһанай эсэстэ тэдээ-...онхинь һуурижаһан байдал-...ожо, ажал хэдэг болоо. Гэ-... цыгангуудай зарим хубинь ...шье хүрэтэр зайжа яба-...садай хүзүүн дээрэ ажабай-... үсөөн бэшэ ушарта гэмтэ хэ-...эдэг байна.

...жа ябадаг цыгангуудые ...тэдэ туһатай ажал хэдэг ... зорилгоор СССР-эй Верхов-... Соведэй Президиум иигэжэ ...ноо:

... Цыгангуудай зайжа ябахыень ... һууриҗаһан ажабайдалтай боложо, ажал хэхыень тэдээндэ ду-радхаха.

2. Зайжа ябадаг цыгангуудые нэгэ газарта һууриҗуулха ба тэдээниие ажалда оруулха, культур-на ажаһуудалай талаар хангаха хэмжээ абахыень союзна республи-кануудай Министрнүүдэй Соведүү-дые уялгалха.

3. Наһа хүсэһэн цыгангууд оло-ниитэдэ туһатай ажалһаа хулжажа, зайжа ябаа һаа, ажал хэжэ заһар-ха газарта табан жэл хүрэтэр бол-зортойгоор сүлэгдэхөөр арадай сүү-дэй шиидхэбэреэр хэһээгдэхэ гэжэ тогтоохо.

Эдэ хэрэгүүдэй мүрдэлгые мили-циин органууд союзна республика-нуудай мүнөө байгаа уголовно-про-цессуальна кодекснүүдтэй зохилдуу-лан эрхилхэ ёһотой.

...Р-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.
...СР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь А. ГОРКИН.
...ва, Кремль
...6 оной октябриин 5.

...эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинда Великобританиин премьер-министр А. Иденэй эльгээһэн хандалга

...ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинай нэрэ ... Великобританиин премьер-министр А. Иденһээ доро дурсагдаһан ...га абтаба.

... Булганинда хандалга. 1956 оной октябриин 4.

...элдэр үдэшэ «Ромео ба Джульетта» гэжэ зүжэгые Ехэ театрын ... түрүүшынхиеэ харуулхадань минии һамган, би туйлай ехээр ...ээ ханаабди. Артистнар тон ехэ баяр баясхалантайгаар угтаг-... бидэнэр танай гайхамшагта артистнарай Лондон эльгээгдэһэ-...өө Танла ехэ баясхалан хүргэнэбди.

Антони ИДЕН.

ТЕЛЕГРАММА

Германска Демократическа Республикын Президент нүхэр Вильгельм ПИГТЭ

Германска Демократическа Республикын Премьер-Министр нүхэр Отто ГРОТЕВОЛЬДО

Германиин Социалистическэ Нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи Секретарь нүхэр Вальтер УЛЬБРИХТДЭ

БЕРЛИН.

Германска Демократическа Республикын байгуулагдаһаар 7 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Таанадта, Таанадаар дамжуулан Германска Де-мократическа Республикын ажалшадта, бүхы германска арадта ССР Союзай Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет үнэн зүрхэнэй амаршалга, эрхим һайн хүсэлэнгээ хүргэнэ.

Германска Демократическа Республикые эмхидхэн байгуулһан ушар, тэрэнэй социалистическэ байгуулалтын амжалтанууд тэндэхи ниитын шэнэ байгууламжын бата бэхи байһые гэршэлнэ. Энээниие ГДР-эй ажал-шад хүдэлмэришэн ангиин ба тэрэнэй авангард—Германиин Социалисти-ческэ Нэгэдэмэл партиин хүтэлбэреэр тогтооһон байха юм. Германска Демократическа Республика дотор милитаризмын ба ээрхэг түримхэй хүсэнүүдэй дахинаа һэргээгдэхэ арга боломжонь бүримүһэн усадхагдаа. Германска арадай демократическа хүсэнүүдэй үргэнөөр хүгжэхэ бүхы арга боломжо хангагдаа. Германиин түүхэдэхи хүдэлмэришэн-таряаша-най түрүүшын гүрэнэй экономикын, национальна культурын ба арад зоной ажана һайн байдалай саг үргэлжэ хүгжэжэ байһан ябадал демократиче-ска Германиин Национальна Фронтдо батаар эмхидэн нэгэдэһэн демо-кратическа партинуудай нягта ба һайн харилсаа холбооной аша үрэ мүн болоно.

Социалистическэ ёһоной харилсаа холбоое үндэһэ болгон байгуулаг-даһан СССР-эй ба ГДР-эй хоорондохи хани харилсаанай хүгжэлтэнь Германска Демократическа Республикын саашадаа һалбаран бадаралга-да, тэрэнэй сүлөөтэ эрхые бэхижүүлгэдэ туһалжа байһые советскэ арад ехэ хананганяар тэмдэглэнэ. Эб найрамдалай ба гүрэнүүдэй хоорондохи хани барисаанай түлөө, эбэй ба демократическа ёһоор Германиие нэгэ-дүүлхын түлөө хододоо оролдодог Германска Демократическа Республи-ка эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудай зүгһөө дэмжэгдэхэ, тэдэнэй талархалые хүлеэхэ байһаниинь сохомтой.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет ба Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Коми-тет социализм байгуулха хэрэгтэ шэнэ илалтануудые, эб найрамдалай түлөө тэмсэлдээ амжалтануудые туйлахыень Германска Демократическа Республикада үнэн зүрхэнһөө хүсэнэ.

Советскэ Союзай ба Германска Демократическа Республикын хоо-рондохи эбдэршэгүй хани барисаан бэхижэжэ ба хүгжэжэ байг лэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ	СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ	КПСС-эй Центральна Комитедэй Нэгэдэхи Секретарь
К. ВОРОШИЛОВ.	Н. БУЛГАНИН,	Н. ХРУЩЕВ.

1956 оной октябриин 6.

ТЕЛЕГРАММА

Германска Демократическа Республикын Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр доктор Лотар БОЛЬЦДА

БЕРЛИН.

Германска Демократическа Республикын байгуулагдаһаар 7-дохи жэлэй ойтой дашарамдуулан, минии үнэн зүрхэнэй амаршалгые, манай арадуудай хоорондохи хани барисаае ба харилсан ажаллалгые бэхижүүл-хэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал батадхаха хэрэгтэ амжалтануудые туйлахыетнай хүсэжэ байһыемни хүлеэн абахые нүхэр Министр, Таниие гуйнаб.

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр Д. ШЕПИЛОВ.
1956 оной октябриин 6.

Октябриин урдахи социалистическэ мүрысөөнэй түрүүшүүл

Улан-Удын шэлэй заводой машинно-ванна цехын түрүү хүдэл-мэришэн А. И. Ступаков һайндэрэй урда тээхи мүрысөөндэ орол-соод, шэл һунаан татаха дүрбэн машина дээрэ хүдэлмэрилжэ, үдэ-рэйнгөө даалгабарие үлүүлэн дүүргэнэ.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. И. Ступаков.
Е. РИНЧИНОВАГАЙ фото.

КПСС-эй Түнхэнэй айкомдо, ажалшадай депутадуудай Түнхэнэй аймагай Соведэй гүйсэдкомдо

Таряа тушааха гүрэнэйнгөө түсэбые болон түсэбһөө гадуур 150 мян-ган пүүд таряа тушааха гэһэн уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан, КПСС-эй областной комитет болон республикын Ми-нистрнүүдэй Совет Түнхэнэй аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэ-дые, партийна болон советскэ хүдэлмэрилэгшэдые амаршална.

Аймагай колхознитууд гүрэндөө 66 мянган пүүд таряа нэмэлтэ болгон худалдаха гэһэн шэнэ уялга абажа, патриотическа үүсхэл да-хин гаргаа гэжэ КПСС-эй обком болон Министрнүүдэй Совет һайшаан тэмдэглэнэ, мүн энэшье уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхэ байһандань этитэһэнээ мэдүүлнэ.

Аймагай колхозууд болон МТС-үүд энэ жэлдэ овощьной культура-нууд болон хартаабхын үндэр ургаса ургуулжа, гүрэндөө 1314 тонно хартаабха тушааха ба худалдаха арга олоо.

Таряа, мяха, һү, овощь болон хартаабха саашадаа улам ехээр ур-гуулжа абадаг болохын тулада үшөө ехэ эршэ зоригтойгоор хүдэлмэрил-хыень КПСС-эй обком болон республикын Министрнүүдэй Совет айма-гай колхознигуудые, механизаторнуудые, партийна болон советскэ хү-дэлмэрилэгшэдые уряална.

КПСС-эй обком — БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет.

Республикын МТС-үүдтэ ургаса хуряалгын ябаса тухай 1956 оной октябриин 5-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

МТС-үүд	Ороонһото культурануудые хуряалга	Овощь хуряалга	Хартаабха малталга	МТС-үүд	Ороонһото культурануудые хуряалга	Овощь хуряалга	Хартаабха малталга
Үдын	100,0	100,0	100,0	Чесанын	92,3	57,6	97,0
Бага-Куналейн	100,0	61,7	96,7	Закаменай	92,1	39,2	100,0
Кабанскын	100,0	78,5	96.9	Саянтын	91,6	84,3	100,0
Сүхын	100,0	80,0	97,8	Хэжэнгын	91,4	82,7	100,0
Итанцын	100,0	79,7	100,0	Иволгын	90,9	71,5	100,0
Ехэ-Куналейн	100,0	70,1	99,1	Погранична	90,7	100,0	100,0
Хориин	100,0	69,2	95,2	Темлюйскэ	88,8	64,8	100,0
Тарбагатайн	100,0	64,9	100,0	Эгэтын	88,3	56,5	100,0
Курбын	100,0	71,9	100,0	Бургалтайн	86,7	91,3	95,0
Сэлэнгын	99,7	72,4	100,0	Охин Булагай	86,1	45,4	100,0
Түнхэнэй	97,3	86,2	100,0	Селендумын	85,7	100,0	96,8
Суулгын	96,3	45,1	99,4	Ториин	85,3	97,5	100,0
Ново-Брянска	96,2	87,5	100,0	Кяхтын	85,2	83,3	100,0
Бичурын	96,2	76,8	100,0	Хамнигадайн	84,3	89,4	93,5
Баргажанай	95,9	100,0	100,0	Гашейн	83,0	77,8	100,0
Хүнтэйн	95,7	97,4	100,0	Жэрэмэй	81,8	91,2	100,0
Ехэ-Кударын	94,4	94,9	96,3	Хонхолойн	76,7	80,9	96,0
Нарһатын	94,2	91,6	100,0	Үшөөтэйн	75,5	100,0	100,0
Кыренэй	92,7	90,7	99,5	Цагаан-Усанай	68,9	66,6	100,0

Хартаабха, овощь бэлэдхэхэ түсэбөө заатагүй дүүргэхэ

Кударын, Түнхэнэй, Тарбагатайн, Мухаршэбэрэй, Бичурын, Баргажа-най, мүн республикын бусадшье ай-магуудта энэ жэлдэ хартаабха бо-лон овощиин баян ургаса ургуулаг-даа. Тиимэһээ республикын худал-даа наймаанай системын организа-цинууд хартаабха, овощь бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэбые саг соонь дүүргэхэ бүхы арга боломжотой.

Олохон аймагуудай бэлэдхэлэй организацинууд арга боломжоёо хү-сэд хэрэглэжэ, хартаабха овощь бэ-лэдхэхэ түсэбөө октябриин 1-дэ холо үлүүлэн дүүргээ. Түнхэнэй аймагай бэлэдхэлшэд 9693 центнер хартааб-ха тушаан абажа, жэлэйнгээ түсэ-бые 242 процент дүүргээ. Энэ айма-гайхид 1275 центнер капуста бэлэд-хэхэһээ гадна, түсэбһөө гадуур 236 центнер үгэрсэ бэлэдхээ. Хартаабха, овощь ашаалһан машинанууд Кы-ренһээ Култук ошохо замаар эдэ үдэрнүүдтэ забда сүлөөгүй гүйлгэл-дэнэ. Култук гэжэ түмэр замай стан-цида буулгагдаһан энэ ашаан дам саашаа Улан-Удэ городто, мүн рес-публикын бусадшье город болон тос-хонуудта эльгээгдэнэ.

Организацинууд болон колхозуу-дай автомашинануудые жолоодог-шод бэлэдхэгдэһэн овощь, хартааб-хые хүлдөөнгүй, саг соонь зөөхын түлөө эршэ зоригтойгоор ажалла-жа байна. Бурмонкоопсоюзай авто-базын шофёрнууд нүхэд Ткачев, Фи-санов гэгшэд «ЗИС-150» машинануу-даар 100 гаран километрын газарта үдэр бүри 2 рейс хэнэ. Эдэнэр рейс бүхэндөө прицептэй машинаар 14—14 тонно хартаабха шэрэнэ.

Ургасаар баян Хрущевой, Жуко-вай, Карл Марксын нэрэмжэтэ кол-хозуудһаа овощь, хартаабха зөөл-гөөр илангаяа ехэ ажал хэгдэжэ байна.

Түнхэндэ бэлэдхэгдэһэн овощь, хартаабхые саг соонь зөөжэ абахын тулада Бурмонкоопсоюзай автобаза «ЗИС-150» маркын хоёр автомаши-ные нэмэжэ ябуулаа. Тэдэ машина-нуудай шофёрнууд нүхэд Беспалов, Федоров гэгшэд эрхим шофёрнууд юм. Овощь, хартаабха бэлэдхэхэ тү-сэбэй Түнхэндэ бүхыдөө дүүргэгдэ-бэшье, эндэхи бэлэдхэлэй организа-цинууд, колхознигууд болон алба-хаагшадһаа хартаабха, овощь ху-далдан абаха тушаа эмхидхэлэй ехэ ажал хэжэ үргэлжэлһөөр. Аймагта худалдан абтаһан хартаабхын 100 гаран тоннонь Улан-Удын горкооп-торгдо асарагдаа.

Тарбагатайн аймагай бэлэдхэлэй организацинууд овощь, хартаабха бэлэдхэхэ ажалые мүн лэ муу бэ-шээр эмхидхэнэ. Эдэнэр октябриин 1-дэ түсэбһөө гадуур 1700 центнер хартаабха бэлэдхэжэ, тэрэнэйнгээ ехэнхи хубииень городой организа-цинуудта эльгээгээ. Энэ аймагай магазин бүхэндэ хартаабха, овощь тушаан абтана. Колхознигууд болон албахаагшад тушааһан хартаабха, овощиингоо орондо клеёнко, тюль, сёмол хубсаһа гэхэ мэтэ шухала эд бараа абадаг юм.

Мүн Кударын аймаг овощь, хар-таабха бэлэдхэхэ түсэбөө октябриин 1-нэй мэдээгээр 182 процент дүүр-гээ. Аймагай худалдаа наймаанай организацинууд бэлэдхэһэн овощь, хартаабхаяа хүлдөөнгүй, саг соонь зөөхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлнэ. Энэ хэрэгтэнь аймагай партийна, со-ветскэ хүдэлмэрилэгшэд һайнаар туһална. Колхозууд, эмхи зургаа-нууд болон МТС-үүдтэ бии байһан автомашинануудай нилээд олонхинь хартаабха зөөлгэдэ табигданхай.

Мухаршэбэрэй, Баргажанай ай-гуудта овощь, хартаабха бэлэдхэхэ тушаа бага бэшэ ажал хэгдэжэ бай-на. Мухаршэбэрэй аймаг түсэбһөө гадуур 3200 центнер, Баргажанай аймаг—3100 центнер бэлэдхээ. Бар-гажанай аймагай Ворошиловай нэ-рэмжэтэ, XVIII партсъездын нэрэм-жэтэ, «Большевик» колхозууд энэ жэлдэ хартаабхын баян ургаса ху-ряагаа. Эдэ колхозууд гүрэндэ ту-шааһанайнгаа һүүлээр үрэһэеэ хаа-гаад, малдаа хүрэхөөр үлөөгөөд, бэ-шыень бэлэдхэлэй организацинуудта наймаалжа үргэлжэлһөөр.

Һүүлэй хэдэхэн хоногой турша соо республикын колхозуудһаа Улан-Удэ городой ниитын эдеэ хоолой предприятинууд болон худалдаа наймаанай организацинуудта ехэ-хэн хартаабха асарагдажа бай-на. Октябриин 3-най мэдээгээр колхозуудһаа 3000 гаран тон-но хартаабха асарагдаа. Горпище-торгын, горкоопторгын магазинууд болон киоскнуудта хартаабха, овощь ехээр наймаалагдана.

Түнхэнэй, Тарбагатайн, Баргажа-най, мүн бусадшье аймпотребсою-зуудай бэлэдхэлэй конторынхид ниитын эдеэ хоолой предприяти-нуудаа хартаабхаар хүсэд хангаа.

Хэдэ хэдэн аймагуудта овощь, хартаабхын муу бэшээр бэлэдхэгдэ-жэ байбашье, республика соо бүхы-дэнь абажа хараха болоо һаа, хан-галтагүй байна. Республика дотор хартаабха, овощь бэлэдхэхэ түсэб октябриин 1-дэ 76 процент дүүргэг-дээ. Сэлэнгын аймпотребсоюзай хү-дэлмэрилэгшэд хартаабха бэлэдхэхэ түсэбөө тон хангалтагүйгөөр дүүр-гэжэ байна. Энэ аймагта бүхыдөө 3220 центнер хартаабха бэлэдхэгдэ-хэ ёһотой байбашье, октябриин 1-дэ оройдоол 40 центнерынь бэлэдхэг-дээ.

Сэлэнгын аймпотребсоюзай тү-рүүлэгшэ нүхэр Павлов, бэлэдхэлэй конторын директор нүхэр Николаев гэгшэд хартаабха бэлэдхэлые түр-гэдхэхэ тушаа өөдтэй юумэ хэнэгүй. Эдэнэр сельпогой түрүүлэгшэтэй те-лефоноор миин лэ хөөрэлдэхэһөө бэшэ юумэ хэнэгүй. Кабанскын, То-риин, Хэжэнгын, Заиграйн, Яруунын, Зэдын, мүн бусадшье аймагуудта хартаабха бэлэдхэлгэ болошогүй удаанаар ябуулагдажа байна.

Аймагуудтахи бэлэдхэлэй конто-ронуудай хүтэлбэрилэгшэд хартааб-ха, овощь бэлэдхэлгые түргэдхэхэ тушаа бүхы хэмжээ абаха зэргэтэй.

Д. Колмаков.

Коммунистнуудай политическэ һуралсалые түрүүшын үдэрһөө эмхитэйгээр ябуулха

Партийна һуралсалдахи дутагдалнуудые ябуud усадхаха

Улан-Удын промышленна предприятинууд болон эмхи зургаануудай партийна организацинуудта КПСС-эй түүхэ, марксистско-ленинскэ экономическа теорие, социалистическэ ажахын элдэб һалбаринуудай тодорхой экономико ба мүнөө үеын политикые шудалха хэдэн олон семинарнууд, кружогууд эмхидхэгдэжэ, октябриин 5-да түрүүшын занятинууд үнгэргэгдэбэ.

Эдэ занятинуудай зарим дүнгүүд юу харуулааб гэхэдэ, городой партийна организациин коммунистнууд өөһэдынгөө идейно-теоретическэ хэмжээе дээшэлүүлгэдэ урда урдынхида орходоо нилээд оролдосотойгоор хандадаг болоо гэжэ баримтанууд гэршэлнэ. Городой партийна эхин сргаНизацинуудай олонхинь коммунистнуудай һуралсалда һайнаар бэлэдхэһэн байба. Кружогуудта һурахаар бэшэгдэһэн коммунистнууд болон комсомолецууд түрүүшынгээ занятида эдэбхитэй, эмхитэйгээр ерэжэ, тэрэниие дээдэ хэмжээндэ үнгэргэбэ. Мүн кружогуудые хүтэлбэрилхэ пропагандистнууд лекци, хөөрэлдөөнүүдые муу бэшээр бэлэдхэжэ ерэһэн байна. Партийна гэгээрэлэй системэдэ болоһон түрүүшын занятинуудай юрэнхы дүнгүүд иимэ байна.

Түрүүшын занятиие эмхитэй һайнаар үнгэргэһэн кружогуудай заримынь жэшээ болгон хараад үзэе. Улан-Удын паровозно деподо политическэ экономи шудалха нэгэ кружок эмхидхэгдэһэн байна. Энэ кружогто һурагшад занятидаа бултадаа ерээ. Пропагандистаар томилогдоһон нүхэр Вангродская «Юрэ хирээр ба үргэдхэгдэжэ шэнэдхэн үйлэдбэрилгэ» гэһэн темээр лекци уншаа. Лектор занятидаа һайнаар бэлэдхэжэ ерэһэн байба. Тиимэһээ кружогойхид уншагдаһан лекциие анхарал ехэтэйгээр шагнаа, тэрэнһээ гол зүйлнүүдыень бэшэжэ абаа. Нүхэр Вангродская лекци уншахадаа һуралсалда хамһабари болохо зүйлнүүдые асаржа, кружогто һурагшадта харуулаа. Лекциин һүүлээр кружогойхид нүхэр Вангродскаяһаа хэдэн асуудалнуудые һуража, дүүрэн харюу абаһан байна.

Мүн «Весремзаводой» партийна эхин организацида байгуулагдаһан мүнөө үеын политика шудалха кружок занятяа һайнаар эхилээ. Кружогто һураха 9 коммунистнуудай 7-ниинь занятидаа ерэжэ, пропагандист нүхэр Гладких хэдэн шухала асуудалнуудаар хөөрэлдөө хэһэн байна. «Наукын, техникын болон искусствын талаар эгээн гайхамшат һайн зохёолнуудай түлөө Ленинскэ шангуудые олгохо тухай» КПСС-эй ЦК-гэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоол тухай, «1956 ондо ашаглалгада оруулагдаха барилганууд тухай» Улан-Удын горкомой пленумэй тогтоол ба Суэцкэ каналые национальна мэдэлтэй болгохо тухай иимэ темэнүүдээр кружогой пропагандист хөөрэлдөө эхилһэн байна.

Эмхитэй һайнаар занятяа эхилһэн семинарнууд болон кружогуудые саашадань бүришье олоор харуулжа болохо байгаа. Зүгөөр, сэхыень хэлэхэдэ, үнгэргэгдэһэн түрүүшын занятинуудта дутуу дунданууд баһал бии байна. Тиимэһээ дутагдалнуудые дары элирхэйлхэ, саашадань тэдэниие усадхаха гээшэ тон шухала гэжэ һанагдана. Городой партийна организацида эмхидхэгдэһэн нэгэ зарим кружогуудай заняти түрүүшынгээ үдэртэ боложо шадаагүй байшоо. Жэшээлхэдэ, Железнодорожно районой промкомбинадай партийна организацида мүнөө үеын политика шудалха кружогой заняти парторганизациин секретарь нүхэр Михалевой, пропагандист нүхэр Рачовагай харюусалгагүйгөөр хандаһанһаа боложо таһалдуулагдаһан байна. Тус кружогто һураха гэжэ бэшүүлһэн коммунистнууд заняти болохо сагтаа заагдаһан үдэрөө бултадаа ерэһэн байгаа. Зүгөөр пропагандист Рачова, парторганизациин секретарь Михалев гэгшэд занятида ерээгүй байшоо. Тиимэһээ кружогойхид таража гэртээ хариха баатай болоо һэн. Тиихэдэ, Горпищеторгын парторганизациин дэргэдэ байгуулагдаһан мүнөө үеын политика шудалха кружогой заняти таһалдаа. Эндэ 12 хүнэй миин хоёрынь занятидаа ерэһэн байгаа.

Түмэр замай Улан-Удын 6-дахи вагонно участогай партийна организацида политэкономи ба түмэр замай транспортын тодорхой экономико шудалха кружогууд эмхидхэгдэһэн байгаа. Октябриин 5-да политэкономиин кружогой заняти пропагандистын үбдэһэн дээрэһээ болоогүй. Тиихэдэ, түмэр замай транспортын тодорхой экономико шудалха кружогой заняти боложо, тэндэ һураха 18 коммунистнуудай 12-нь ерээ. Гурбан коммунист хүндэтэй бэшэ шалтагаанаар занятидаа ерээгүй байшоо. Пропагандист нүхэр Бархатов «Түмэр замай транспортые зургаадахи табанжэл соо хүгжөөхэ талаар партиин XX съездын табиһан зорилгонууд» гэһэн темээр лекци уншаа. Пропагандист лекци доторoo түмэр замые хүгжөөхэ талаар партиин XX съездээр хараалагдаһан гол шухала зорилгонууд тухай хэлээд, вагон барилгада туйлагдаһан техническэ дэбжэлтэтэй һурагшадые танилсуулһан байна. Нүхэр Бархатовай лекциинь дутуунь юуб гэхэдэ, тэрэ хадаа өөрынгөө коллективэй хүдэлмэритэй лекциеэ холбожо шадаагүй байна. Тиимэһээ лекцинь түмэрзамшадай ябуулжа байһан бодото хүдэлмэриһөө таһаранги байшоо.

Гадна, тус участогай парторганизациин секретарь нүхэр Ярышкин, пропагандист Бархатов гэгшэдэй гэмээр заниятиин болохо улаан булан хүсэд бэлэдхэгдээгүй байгаа. Тэрээн соо столнуудай үгы дээрэһээ лекци бэшэжэ абахын аргагүй байба.

Партийна һуралсалай түрүүшын занятинуудта эдэ мэтын дутуу дундануудые дары усадхаха тон шухала.

Б. Борисов.

Кружогой түрүүшын заняти

Улан-Удын модоной заводто партийна һуралсалай шэнэ жэл эхилбэ. Эндэхи партийна эхин организаци һуралсалай жэлэй эхилхын урда тээ коммунист бүхэнтэй тус тустайнь һайса хөөрэлдэжэ, хэн ямар кружогто һуралсаха хүсэлэнтэй байһанииень элирүүлһэн юм. Тиигэжэ эндэхи зарим коммунистнууд, заводой хүтэлбэрилэгшэд политэкономи шудалхаар шиидээ һэн. Мүн нүгөө зариманиинь мүнөө үеын политикые шудалха гэжэ шиидээ һэн. Партийнабэшэ олон нүхэд һуралсалда олоороо хабаадаха юм.

Октябриин 5-да үдэрэй халаанай дүүрэхэтэй сасуу заводой парткабинедтэ хүн зон олоороо суглараба.

Удангүй кабинет соо гэнтэ абяа шэмээгүй болошобо. Мүнөө үеын политикые шудалха кружогой пропагандист, заводой профсоюзна комитедэй түрүүлэгшэ Алексей Тихонович Драген түрүүшын заняти нээбэ. Тиихэ зууртаа, үнгэрэгшэ һуралсалай жэлэй дүнгүүд тухай, ямар дутагдалнуудтай байһанаа, тэдэниие энэ жэлдэ хайшан гэжэ усадхахын тулада юу хэхэ тухайгаа хэлээ.

Энэ кружогто хамта 12 хүн һуралсаха байна. Тэдэнэй дунда хүдэлмэришэд, мастернууд, албахаагшад болон бусад мэргэжэлтэд оролсоно.

Түрүүшын занятида Ленинскэ шангые һэргээхэ тухай, Германиин коммунистическэ партиие хориһон тухай, мүн ондоошье асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

—Партиин XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлэн, ажалша баатар советскэ хүнүүдэй социализмһаа коммунизм тээшэ шууд зорижо ябаһан гайхамшагта үедэ агууехэ Ленинэй нэрые хэтэдээ мүнхэлһэн Ленинскэ шангые һэргээлгэ советскэ хүнүүдые баярлуулна, ажалай шэнэ амжалтада тэдэниие урмашуулна, — гэжэ Алексей Тихонович хэлэбэ.

Саашань Ленинскэ шангай хэдыдэ бии болгогдоһон, ямар удхашанартай, хэндэ үгтэхэ байһаниие нь тобшохон аад, ойлгосотойгоор хэлэжэ үгэбэ.

Партиин горкомой IV пленумэй тогтоол тухай пропагандист дэлгэрэнгыгээр хөөрэбэ. Илангаяа городой барилгын предприятинуудай ажал-хүдэлмэриин хангалтагүй байһаниие тодорхой баримтанууд дээрэ харуулаа.

— Манай завод үйлэдбэриингөө түсэб һайнаар дүүргэжэ байна гэжэ пропагандист эхилнэ. Үнгэрһэн 9 һарын түсэбые 124 процент дүүргэбэбди. Энэл болзор соо ажалай бүтээсэ 4 процентээр дээшэлээ. Түсэбһөө гадуур 20 мянган кубометр модон хюрөөдэгдөө. 600 мянгаад түхэригэй алмалта хэгдээ. Энэ жэлдэ эндэ түрүүшынхеэ автопогрузчигууд хэрэглэгдэдэг болоо юм. Тиигэжэ тэдэнэй хэрэглэгдэһэнэй ашаар халаан бүридэ 6—7 хүн, бүхы завод соогоо 18 хүн сүлөөлэгдөө. Мүн уралан нарижуулгын 40 дурадхал оруулагдаад, тэдэнэй 13-ниинь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ. Тэрэнэй ашаар 120 мянган түхэригэй алмалта хэгдээ. Тиигэбэшье дутагдалнууд хүдэлмэридэмнай бии байһаар. Хүдэлмэришэдэй байха гэрнүүдые барилга удааруулагдана. Жэшээнь, хүдэлмэришэдэй байха 14 квартирна гэр 5—6 һарын туршада заһабарилгада байһаар. Ажалшадай эрилтые хүсэдөөр хангахын тула заводой хүтэлбэрилэгшэд анхаралаа багаар табина. Гадна, вагондо модо ашахада мүнөө хүрэтэр ямаршье механизм хэрэглэгдэнэгүй. Цех бүхэндэ счётчик табигдаагүйһөө боложо, электроэнерги гамгүйгөөр гаргашалагдана гэжэ Алексей Тихонович хэлэнэ.

Германиин Коммунистическэ партиие хориһон тухай бултанда ойлгосотойгоор, һонин баримтануудые хэрэглэжэ хөөрэбэ.

Асуудалнуудай зүбшэн хэлсэгдэһэнэй һүүлээр, һуралсагшад олон асуудалнуудые пропагандистһаа һураа.

Кружогой түрүүшын заняти яһала һайнаар, удха түгэлдэрөөр үнгэрбэшье, дутагдалтай байгаа. Кружогто һуралсагшадай ажал хүдэлмэри тухай Алексей Тихонович нэгэшье үгэ хэлэбэгүй. Зарим асуудалнуудые тайлбарилан хэлэхэдээ миин конспектээ хаража уншаба. Тиимэ туладань кружогой түрүүшын заняти ехэ һонирхолтой боложо шадабагүй.

Д. Чимитов.

Һайнаар бэлэдхэжэ занятинуудаа үнгэргэхэ

Улан-Удын сэмбын фабрикын партийна организациин дэргэдэ эмхидхэгдэһэн зарим кружогууд түрүүшынгээ заняти үнгэрэгшэ пятницада хээ.

Нүхэр Берловичын хүтэлбэрилдэг мүнөө үеын политика шудалха кружогой заняти удхынгаа талаар яһала бараг байгаа. Энэ кружогойхид «Наукын, техникын, литературын болон искусствын талаар эгээн гайхамшаг һайн зохёолнуудай түлөө Ленинскэ шангуудые олгохо тухай» КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолоор занятиингаа түрүүшын хахадта хөөрэлдөө үнгэргөө. Советскэ наукын болон техникын, соёл культурын хүгжэлтэдэ тус тогтоолой ехэ үүргэ дүүргэхэ тухайда кружогойхид бултадаан тэмдэглээд, наукын, техникын болон үйлэдбэриин талаар эгээн гайхамшаг һайн зохёолнуудые, оньһон, нарин машинануудые бии болгоходо хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд олоороо хабаадалсаха ёһотой гэжэ хэлсэбэ.

Олонхи хүдэлмэришэд мүнөө эрдэмтэй болонхой. Тиимэһээ, бидэнэр, сэбэр гоё, һайн шанартай сэмбэ, драп ехээр бүтээн гаргаха хэрэгтэ һаналаа табиха, уралан нарижуулха, ухаалан зохёохо дурадхалнуудые олоор оруулха зэргэтэйбди гэжэ хэлсэбэд.

Занятиингаа хоёрдохи хахадта пропагандист нүхэр Берлович Баруун Германиин компартиие хориһон тухай хэн юу уншааб, юу хэлэхэб гэһэн асуудал табяа.

—Баруун Германиин компартиие хориходоо германска хүдэлмэришэн ангиин ба Баруун Германидахи бүхы демократическа хүсэнүүдые һуларуулха һанаатай. Энэнь Германиие дайн сэрэгэй замда оруулха ябадал хүнгэдхэнэ гэжэ нүхэр Павлуцкий хэлэбэ. Компартиие хорижо, өөрынгөө шуһата хара замые Гитлер эхилээ һэн. Тиимэһээ, Баруун Германиин хархис хүсэнүүдтэй эрид шангаар тэмсэхэ шухала гэжэ хэлээд, хөөрөөгөө дүүргэбэ.

Павлуцкиин һүүлээр хэдэн хүн һанамжаяа хэлээ. Удаань пропагандист нэмэжэ тайлбарилан хөөрэбэ.

Удаадахи занятидаа Суэцкэ канал тухай, бага салин абагшадай салин хүлһэ дээшэлүүлхэ тухай парти, правительствын, ВЦСПС-эй хамтын тогтоол тухай хөөрэлдэхэбди гэжэ хэлээд, ямар газетэ, журналнуудһаа ямар статьянуудые уншахаб гэжэ зааба.

Зүгөөр, энэ кружогой занятида дутагдалнууд бии байгаа. Кружогто һураха 17 хүнһөө миин долоониинь занятидаа ерээ. Пропагандист Берлович өөрөөшье занятидаа тон һайнаар бэлдээгүй байшоо. Бэлэдхэлгүйгөөр зарлагдаһан дээрэһээ, промышленностиин экономико шудалха семинарай заняти болоогүй. Эдэ түрүүшын дутагдалнууд дары усадхагдажа, занятинууд эмхитэй һайнаар үнгэргэгдэхэ зэргэтэй.

С. Бадмаев.

Хонишодой ажал тухай

Манай зорилго

Ойрын жэлнүүдтэ хонидойнгоо тоо толгойе түргэнөөр олошоруулхын, үүлтэрыень һайжаруулхын тулада, дүй дүршэлөө хоорондоо халан абалсаха зорилгоор манай республикын хэдэ хэдэн нютагуудай хонишодто бэшэг бэшэһэн байгааб. Тэдэ бэшэгүүдтэмни олон хонишод харюусажа, өөһэдынгөө хүдэлмэриин дүршэл тухай, ямар амжалтануудые туйлажа, саашадаа ямар зорилгонуудые урдаа табижа байһан тухайгаа бэшээ. Бэшэгүүд ерэжэ үргэлжэлһөөр. Бэшэгээр танилсаһан нүхэдтөө үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргөөд, «Бурят-Монголой үнэн» газетээр дамжуулан харюугүй нэгэ иимэ статья толилхыетнай гүйнаб.

Түрэл Коммунистическэ партиингаа түүхэтэ XX съездын шиидхэбэринүүдые нэрэтэй солотойгоор дүүргэхын тулада мүнөө манай советскэ арад хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллажа байна. Шэнэ табанжэлэй түсэбөөр мүн манай хонишодой урда тон ехэ хүндэтэй зорилго — эдэ жэлнүүдтэ хонин һүрэгөө түргэнөөр үдхэжэ, үүлтэрыень һайжаруулха зорилго табигдаба. Манай Байгал шадарай үргэн элдин тала дайдада ашаг олзо ехэтэй нарин ба нарибтар нооһотой хонидые олоор үсхэбэрилхэдэ угаа таарамжатай байһаниинь мэдээжэ. Энээн тухай парти, правительствын шухала шухала тогтоолнууд, шиидхэбэринүүд доторшье нэгэнтэ бэшэ хэлэгдэһэн байна. Тиимэһээ шэнэ табанжэлэй үедэ хонидойнгоо тоо толгойе 2 миллиондо хүргэхэ хүндэтэ зорилго манай республикын хонишодой урда табигдаба. Бидэнэр гансашье хонидоо олошоруулха бэшэ, мүн үүлтэрыень түргэнөөр һайжаруулжа, эдэ жэлнүүдтэ имагтал нарин, нарибтар нооһотой хонидые үсхэбэрилдэг болохо ёһотойбди.

Нүхэдэй бэшэгые уншаад байхада, хонин һүрэгөө олошоруулхын, үүлтэрыень һайжаруулхын тула юу хэхэ хэрэгтэйб гэжэ асуудал гарана.

Хамагай түрүүндэ манай ороной ба хилын саанахи зоотехническэ наукануудай туйлалтануудые, түрүүшүүлэй баян дүй дүршэлые ажал хүдэлмэридөө үргэнөөр хэрэглэдэг болохо ёһотойбди. Тиигэн лэ сагтаа һанаһанаа бэелүүлжэ, зориһондоо хүрэхэ байнабди.

Гэбэшье, хүдэлмэридөө наукын туйлалтануудые, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые нэбтэрүүлхэмнай, хэрэглэхэмнай гээд, өөһэдөө оролдолго гаргангүй хүлеэгээд һуужа байгаа һаамнай, хэншье тэдэниие манай урда асараад, дэлгэжэ үгэхэгүй байна. Энээнэй тулада оролдохо, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй туһаламжаар наукын туйлалтануудые хүдэлмэридөө үсэд оролдосотойгоор нэбтэрүүлхэ, нютаг нютагуудта хэрэглэгдэжэ байдаг арганууд мэдэжэ, өөһэдөө хэрэглэдэг болохо ёһотойбди. Али болохо арга хэрэглэгдэхэ ёһотой.

Нүхэдэй бэшэгүүд дээрэһээ харахада, манай эндэхи эрхэ байдалда һайн байһанаа харуулһан—хонидые үбэл эртэ хурьгалуулха арга зарим нютагуудта үшөөл тоогдодоггүй, хэрэгсээгдэдэггүй байна. Мүн зарим нютагуудта хонид нэгэ жэлдэ эртэ хурьгалуулагдаад, хойто жэлынь орой хурьгалуулагдадаг байна. Иволгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишон Дари Бальчинова иигэжэ бэшэнэ:

«Мандал адли үбһэ тэжээлээр дутамаг тула хонидоо үбэлдөө бэлшээжэ байдагшье һаа, хурьгадые эртэ—декабрь, январь һарануудта абадаг байһантнай бидэниие ехээр һонирхуулна. Юундэб гэхэдэ, манай колхозой хүтэлбэрилэгшэд үбһэ тэжээл элбэгтэй байһан зарим жэл хонидоо эртэ хурьгалуулаад, ургаса муутай жэлэй болоо һаань, хабар орой хурьгалуулдаг байна. Үбэлэй янгинама хүйтэндэ хонидоо хурьгалуулжархёод, үбһэ тэжээлээр дутаалдажа байгаа һаа яаха гээшэбибди, тиихын оронда дулаарһан хойно, хабартаа хурьгадые абабал бэедэ амар гэжэ тоологдодог юм. Гэтэр, үбэлэй хурьгад али али талаараа һайн гэжэ бидэнэр өөһэдынгөө хүдэлмэриин дүршэл дээрэһээ хараһан байнабди.

Мүнөө жэлдэ манай хонид гол түлэб үбэлэй һарануудта хурьгалһан аад, ерэхэ жэлдэ хабартаа хурьгалуулагдаха гэжэ байнхай. Юуб гэхэдэ, ургаса муу. Иигэжэ байхада манай хүдэлмэридэ олон бэрхэшээлнүүд ушарна».

Иигэжэ хонидоо нэгэ жэлдэ эртэ, нүгөө жэлдэнь орой хурьгалуулжа байхада олон бэрхэшээлнүүдэй ушардаг тухай нүхэр Бальчиновагай бэшээшэ тон зүйтэй. Юуб гэхэдэ, хабар орой хурьгалһан хонидые хойто жэлынь үбэл эртэ хурьгалуулха гээ һаа, зун ороондо оротороын һайнаар таргалуулжа, бэлэдхэжэ шадагдахагүй байна. Мүн хурьгадыншье хэнзэ батанууд байжа, зундаа эхэһээнь һалгаахада доройтодог, муудадаг байха юм. Тиимэһээ хүшэ шадал муутай байһан хонид олоороо һубайрдаг, ерэхэ үбэлжэлгын үедэ тэнхээ тамир һулатай байдаг.

Үбэлэй эртын хурьгадые абахын тулада үбһэ тэжээл ехээр бэлдэжэ абаха хэрэгтэйнь мэдээжэ. Тиибэшье, хуряажа абаһан тэжээлээ гамтайгаар, нормын ёһоор эдюулээд, үбэлжэлгын үедэ хонидоо шадамараар бэлшээгээд байгаа һаа, үбэл эртэ хурьгадые абажа байхада хамаагүй юм. Манайшье колхоз үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө жэл бүри холо дүүргэдэггүй. Бидэнэр бүхэли **үбэлдөө хонидоо адуулжа байдаг**шье һаа, жэл бүри эртын хурьгадые абанабди. Сэхыень хэлэхэдэ, эхэ хониднай барагсаан хагдаар гаража, үбһөөр хурьгаднай эдидэг байна. Бидэнэр һая хурьгалһан гү, али хурьгалха дүтэлһэн хонидтоо үбһэ болон бусад тэжээл эдюулжэ байгаад, бэшыень хододоо адуулжа байдагбди.

Дуулбарида, олохон нютагуудта хонид орой хурьгалуулагдажа, үргэлжэлһөөр байна. Тиимэһээ үбэлэй эртын хурьгадые абахада юугээрээ һайн байһан тухайнь тобшо тэдыгээр хэлэхэ хүсэлтэйб. **Үбэл эртэ гараһан хурьгад нэгэ жэлэй ногоо хүсэд дүүрэнээр эдижэ абахадаа үбэлжэлгын эхилтэр томо боложо, бэеэ олошоһон байдаг. Тиигэжэ тэдэнэр үбэлжэлгые ядаралгүйгөөр дабадаг байна. Мүн зундаа хонид хусада ороходоо хүшэ шадал һайнтай байжа, тон үсөөнөөр һубайрна.** Энэ аргын һайн байһан тухай нилээд хэлэгдэдэг, бэшэгдэдэгшье гээшэ. Тиимэһээ бултыень тоолоһоной хэрэггүй гэжэ һананаб.

Мүнөө жэлдэ бидэнэр үбэлэй хүйтэндэ хонин бүриһөө хурьга абажа, гарзагүйгөөр түлжүүлээбди, зарим хониднай зундаа хэнзэлээ. Тиигэжэ 820 эхэ хонидһоо 824 хурьган түлжүүлэгдэһэн байна. Би өөрөө 150 хонинһоо—160, Цыпилма Доржиева 160 хонинһоо—172 хурьга абажа түлжүүлээбди. Үбэлэйнгөө хурьгадай туд бүриһөө хахад килограммһаа үлүүтэй нооһо хайшалаабди. Хурьгадай нооһон ехэ нэмэри болоһон байна. Энээн дээрэһээ харахада, хонидые үбэл хурьгалуулхада һайн байһаниинь элирнэ.

Зарим нютагуудта хонид искусственна аргаар үрэжүүлэгдэнгүй, бэлшээридэ ябаад миин хусада ородог байһан тухайнь, үгышье һаа, искусственнаар үрэжүүлхэ аргын хайша хэрэгээр хэрэглэгдэдэг байһан тухай хонишод бэшэгүүд соогоо дуулгана. Хэрбээ үүлтэрыень түргэнөөр һайжаруулха, хонидоо үдхэхэ гээ һаа, энэ аргые үргэнөөр хэрэглэдэг болохо хэрэгтэй. Искусственнаар үрэжүүлхэ арга хадаа наукын туйлаһан эрхим туйлалтануудай нэгэн гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. **Бидэнэр һүүлэй хэдэн жэл соо хонидоо искусственна аргаар үрэжүүлжэ, үүлтэрыень түргэн һайжаруулжа байнабди.** Зүгөөр, энэ аргые бүхы заабариин ёһоор хэрэглэхэ хэрэгтэй.

Бидэнэр хурьгадаа саг болзортонь эхэһээнь һалгаажа, хонидоо ороондо орохоһоонь хоёр һара урид бэлдэжэ захалдагбди. Хурьгандаа хүхүүлхээ болиһон хонид энэ саг соо хүшэ шадал һайнаар абажа, искусственнаар үрэжүүлхэдэ һубайрдаггүй юм. Мүн хусанууд эртээнһээ бэлдэгдэжэ захалдаг. Хусануудта талха тарянай зүйл, зелёнко, тахяагай үндэгэ гэхэ мэтые эдюулжэ байдагбди. **Хонидоо искусственна аргаар үрэжүүлээд, һүүлдэнь һүрэг соо үүлтэртэ хусануудые табижа, һубайлэһэнүүдые түүлгэжэ дахин үрэжүүлдэгбди.**

Хонидые хэдэн һара соо һубарюулангүй, богони болзор соо хурьгалуулхада һайн байдаг. Мүнөө жэлдэ бидэнэр һара хахадһаа заа үлүүтэй саг соо отарынгаа хонидые искусственна аргаар үрэжүүлбэбди.

Үбэлэй хурьгадые яажа харууһалдаг, түлжүүлдэг тухайгаа хэдэн үгэ хэлэхэ хүсэлтэйб. Энээн тухай олон хонишод асуужа бэшэнэ. Үбэлэй янгинама хүйтэндэ хурьгадые хэдэн зуугаадаарнь абаха гээшэ тиимэ бэлэн бэшэ юм. Тиимэһээ бидэнэр хонидойнгоо хурьгалалгада эртээнһээ бэлэдхэжэ захалдаг байнабди. Хони, хурьгадай байха байра дулаалдаг, үбһэ тэжээлээ зөөлгэжэ абадагбди. **Хурьгалхаһаань һара урид хонин бүридэ үдэртэ 250—300 грамм талха, тарянай зүйл эдюулэгдэжэ захална. Намартаа байрын саһанай орожо хүйтэртэр хонидоо холын бэлшээринүүдтэ адуулхые оролдодогбди. Харин хурьгалжа байха үедэнь үбэлжөөндөө дүтэ, хүр саһагүй газарта адуулдаг байнабди.** Тэнхээ тамираа һулаируулһан хонид илгагдажа, һайн харууһа, эдеэлүүлгэндэ табигдадаг.

Манай отарын үбэлэй байра типовой бэшэшье һаа, яһала ба
тай, дулаан юм. **Хурьгадые
сакманаарнь байлгахын ту**
нидоймнай байра соо таһ
хэгдэдэг. **Хонидой хурьгалх
үедэ хэрэгтэй болохо шүрг
нуудые, хони, хурьгадые үй
боонуудые, үбһэ хэхэ ясли
тые эртээнһээ бэлдэхэ хэрэ**
дэнэр хони, хурьгадайнгаа
нэгэшье һэрьехэгүйгөөр
дулааалдагбди, үүдэ, сон
забһар һайнаар шэглэгдэдэ
дөө байра соо адхаха хохир
һээ бэлэдхэгдэдэг.

Үбэлдөө хониднай үдэр
хурьгалдаг. **Үдэрынь бэл
ябаад гараһан хурьгадые зө
хын тулада эшэгэгээр хэгдэ
нуудые бэлдэдэгбди.** Тиимэ
нууд соо хурьгадые хээд, б
шарга морёор зөөгдэдэг ба
ниндөө байра соо нэгэ хүн
һахижа, хонидоо хурьгалуу
даг.

**Манай отарада хурьгад
сакманна аргаар түлжүү
Үбэлдөө хонидоо бэлшээжэ
хадаа энэ аргаар хурьгад
жүүлхэдэ таарамжатай бай**
рай хурьгадтай хонид 5—6
соо хурьгатаяа хамта байда
гээд 7—12 хоногой туршада
хурьгад сакман болгогдон
дажа, эхэнүүдынь бэлшээрһ
гагдажа эхилдэг байна. Түр
сакмануудай 12—15 толгой
гадһаа бүридэдэг. Тиигээд һ
дадхаан сакмануудаа том
байнабди. Сакмануудые бүр
дөө хурьгадай томо жэжые
элүүрыень шалгаха хэрэгтэй
гүй жэжэ хурьгадые нарай
хурьгадай сакмануудта ор
болохо. Хурьгадайнгаа хорё
холоор сакмануудаа томодх
гэндэнь 50—60 толгой болг

Хабартаа хурьгадые бэлшэ
халхадаа томонуудыень сакм
манаарнь саана холуур яб
жэжэнүүдыень байрадаа дүт
шээдэг байнабди. Хурьгадна
һара тухай болохолоорсо
үбһэ, талха тарянай зүйл, т
дабһа, модоной хөө, жэжэдэ
хирпиисэ гэхэ мэтэнүүдые эд
халдаг.

Үбэлдөө хонид бэлшээриһ
хирэ болоод асарагдажа,
хурьгаяа хүхүүлдэг байна.
ха үедэ хурьгадаа дахуул
хүүлжэ ябадаг юм.

**Зэдын аймагай Доржи Б
вай нэрэмжэтэ колхозой
Сахья Банзаракцаев, Кудар
магай Ленинэй нэрэмжэтэ к
хонишод Бадмаханда До
Бальжид Цыдыпова, Кяхты
гай Ленинэй нэрэмжэтэ к
хонишон Магбан Намжилов,
аймагай Молотовой нэрэмжэ
хозой хонишон Цыден Ч
болон** бусад олон хонишод ө
гөө хүдэлмэриин дүршэл ту
нирхолтойгоор бэшэһэн бай
дэнэй бэшэгүүд «Бурят-М
үнэн» газетэдэ толилогдо
байха. Түрүүшүүлэй бэшэгүү
һургаал абамаар, өөһэдтөө
мээр, нилээд олон юумэнүүд
гэжэ баяртайгаар тэмдэглэх
наб. Иигэжэ хоор хоорондоо
гүүдые абалсан, ямар шэнэ
нуудые хэрэглэжэ, элирүүл
һан тухайгаа дуулгалсажа
гээшэ ехэ удхашанартай бай
бэеынгээ дүй дүршэлые хэ
байһан сагтаал хонидоо т
олошоруулха, үүлтэрыень
руулха зорилгодоо хүрэжэ
байнабди.

Һая би Эхэ оронойнгоо
Москва город ошожо, Хүдөө
бүхэсоюзна выставкэ хара
бэб. Тэндэ баһа мүнөө жэл
дэһэн промышленна выставк
һонирхожо харааб.

Хонишон хүн хадаа «Хони
рилгэ» гэжэ павильон соо
сагаа үнгэргэһэн байнаб. Э
вильон соо манай орон дотор
рилэгдэдэг хэдэн олон үүлтэ
нид, хусанууд харуулагдана,
шүүлэй түйлаһан амжалтан
майе ехээр гайхуулба. 20-ёо
грамм нооһо үгэдэг, центнер
үлүү шэгнүүртэй хусанууд б
шээлхэдэ, Ростовско област
рошиловай нэрэмжэтэ ко
19,6—20,4 килограмм нарин
үгэдэг, 118—123 килограмм
нүүртэй хусанууд асарагда
колхозһоо мүн 14 килограмм
үгэдэг эхэ хонид харуулагда

Хэрбээ бидэнэр үсэд орол
гоор ажаллаа һаа иимэ ехэ
үгэдэг хонидые үсхэбэрилдэг
байнабди. Энээнэй тулада д
шэлөө халан абалсажа
хүдэлмэридөө наукын түйла
дые үргэнөөр хэрэглэдэг бол
тойбди. Энэ хадаа манай шу
рилго мүн.

Бутыд ГАРМАЕВА, К
аймагай Маленковой нэр
колхозой отарые
Субэгтэ нютаг.

...ктябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэе

Жэлэй түсэб юһэн һара соо

...лит» заводой хүдэлмэри... XX съездын түүхэтэ ...риннүүдээр зоригжон, дээ...һэн шэнэ уялгануудые ...м. Тэдэнэр уялга абахадаа ...бүтээсые дээшэлүүлхэ, про...шанар һайжаруулха, үй...шэнэ технологи нэбтэ...тушаа асуудалда ехэ анха...луулаа һэн.

...хид абаһан уялгаяа нэрэ...эйгөөр дүүргэжэ байна. Октябриин һайндэрые ажа...лтаар угтахын түлөө дэл...мүрысөөндэ заводой цех, бри...ээй хүдэлмэришэд эдэбхи...бадалсана. Хүдэлмэри...нда мүрысөөнэй иигэжэ дэлгэрһэнэй ашаар ва...дукци бүтээн гаргаха жэ...түсэбые завод болзорһоонь ...һара соо 111 процент дүүр...рна продукци гаргаха жэ...эб мүн лэ болзорһоо ...гэтдээ. Заводой коллектив ...өөрын үные химдаруул...ар жэлэй эхилһэнһээ хой...өөр хараалагдаһанһаа га...бан зуугаад мянган түхэ...рэнэй зөөри алмаа.

...9 һарын турша соо заводойхид «КТ-12 маркын 237 тракторта капитальна заһабари хээ. Тэрээнһээ гадна, «КТ-12» маркын 122 тракторые шэнэдхэн заһажа, дизельнэ тракторнууд болгоһон байна.

Заводой дирекци, тэрэшэлэн партийна организаци ажалай эмхидхэлые һайжаруулха, заһабаридаа узловой арга метод үргэнөөр хэрэглэхэ асуудалда ехэ анхарал хандуулна. Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үетэй сасуулбал заводой хүдэлмэришэдэй ажалайнь бүтээсэ 5.6 процентээр дээшэлһэн байна. Цехүүдэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ тракторна, механическа цехынхид түрүүлжэ ябана. Ажалдаа онсо шалгарагшад тракторна цехтэ саг үргэлжэ олошорно. Цехын слесарьнүүд Гудков, Ведерников, Загузин үдэр бүриингөө даалтабарие 200—250 процент дүүргэнэ.

Үдэрэйнгөө даалгабарие үлүүлэн дүүргэгшэд механическа цехтэшье олон юм. Тэдэнэрэй тоодо токарьнууд Жарников, Пшеничников, түмэршэ дархан Авдоничев, гагнууршан Дульский гэгшэдые нэрлэжэ болохо байна.

В. Малтугуев.

...одоной заводой түрүүшүүл

...дэхи модоной заводой ...шэд, инженерно-техниче...мэрилэгшэд болон алба... Агууехэ Октябриин һайн...ндэлэлдэ зорюулжа ажа...лта туйлаха шэнэ уялга...абаһан юм.

...элдэб зүйлнүүдые үйлэд...бүтээхэ жэлэйнгээ түсэбые ...7-до дүүргэжэ, тэрээнһээ ...миллион түхэригэй продук...ээр шиидэһэн байгаа. Энэ ...заводойхид амжалтатай...дүүргэжэ байна. 9 һарынгаа ...124 процент дүүргээд, тэ...рээ нэмэжэ үшөө 3 миллион ...ригэй продукци үйлэдбэри...гаа. Энэ үе соо заводой бү...гаһан продукциин өөрынь ...процентээр химдаржа, 600 ...түхэриг гүрэнэй мүнгэн зөөри ...а. Эдэнэр сентябрь һарада...а бэшэ амжалта туйлаа: ...а даабарие 118 процент ...э, 1400 кубометр хюрөөдэ...о түсэбһөө гадуур үй...лөө.

...ой коллектив 11 һарынгаа ...не 55 үдэрөөр урид дүүр...нөө декабриингаа түсэбөөр ...жа байнхай. Хүдөө ажахын ...нуудые, тэрэшэлэн вагон, ав...ь бүтээхэдэ хэрэглэгдэдэг ...мэл модо үйлэдбэрилхэ жэлэйнгээ түсэб мүн лэ болзорһоонь урид дүүргээ. Үнгэрэгшэ жэлдэ заводой олохон цехүүдтэ ажалынь ехээр оньһожоруулагдаа. 1956 он болотор хюрөөдэмэл модо рамаһаа склад хүрэтэр морёор зөөгдэдэг байһан аад, мүнөө автомашинаар зөөгдэдэг болонхой. Энээнэй ашаар арбан хүдэлмэришэн сүлөөржэ, ондоо хүдэлмэридэ орохо аргатай болоо. Модо хюрөөдэлгэ мүн лэ нилээд оньһожоруулагдажа үргэлжэлһөөр. Заводой хүдэлмэришэд продукци ехээр гаргахынгаа хажуугаар, шанарыень һайжаруулхын түлөө оролдоно.

Монсогор модо зүбөөр хюрөөдэхэ гэжэ хүдэлмэришэд ехээр оролдодог байха юм. Модые иигэжэ хюрөөдэхэдэ, шанарынь һайн байдаг. Цехүүдэй хоорондо дэлгэрһэн мүрысөөндэ рамщигууд Аким Ворфоломеев, Василий Никифоров, Григорий Ермолаев болон бусад түрүүлээд, үдэр бүриингөө даабарие 130—140 процент дүүргэнэ. 1957 оной түсэбөөр ажалладаг хүдэлмэришэд үдэр ерэхэ бүри улам олошорно. Мүнөө заводой 200 гаран хүдэлмэришэд 1957 оной түсэбөөр ажаллажа байна. Даабаряа дүүргэдэггүй нэгэшье хүдэлмэришэн эндэ байхагүй.

Д. Аюшеев.

Пенсионер—түрүүлэгшэ

Бадма Дамдинович Дамдинов 25 жэлэй турша соо сомоной Советдэ ажаллана. Мүнөө Яруунын аймагай Ульдиргын сомоной Соведэй түрүүлэгшэ юм. Бадма Дамдинович үндэр наһатай болобошье, хүнгэн сарюун зандаа.

Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг Ульдиргын сомон аймаг доторoo түрүү сомонуудай нэгэн юм. Сомоной Совет сессинүүдээ саг соонь үнгэргэдэг, тэндээ элдэб шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэдэг байна.

Нүхэр Дамдинов хүдөө ажахыгаа саашадань хүгжөөлгэдэ ехэ анхарал хандуулна. Сомоной сесси дээрэ колхозуудай үйлэдбэриин шухала асуудалнууд үе үе болоод лэ хэлсэгдэдэг. Тус сомоной харьяата Молотовой нэрэмжэтэ, «Коммунизм» колхозууд үнинэй суутай, миллионернүүд болонхой. Мүнөө сомон соо 23 мянга гаран толгой адуу мал тоологдоно, 7 шахуу мянган гектарта таряа таридаг байна.

Молотовой нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ 3,5 килограмм ноохо хонин бүриһөө хайшалжа абаа. Ноохо тушаажа, худалдажа нэгэ миллион үлүүтэй түхэриг олзо оруулһан байха юм. Мүн энэ жэлдэ нёдондоной хиһоо һураггүй ехэ һүн һаагдаа. Сентябриин 1-нэй байдалаар сомон соо үнеэн бүриһөө 860 литр һүн һаагдаһан байгаа. Энээнэй ашаар тус колхозууд гүрэндэ һү тушааха түсэбөө болзорһоонь холо урид дүүргэбэ.

Сомоной Совет бага хүүгэдые зүбөөр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэридэ ехэ анхарал хандуулна. Үнгэрэгшэ жэл сомоной Соведэй үүсхэлээр Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо һургуулиин шэнэ байшан баригдаһан юм. Мүнөө «Коммунизм» колхозой центр дээрэ үшөө нэгэ һургуули баригдаа. Хүдөөгэй библиотекын шэнэ гэр түхеэрэгдээ.

Нүхэр Дамдинов харгы заһабарилха, сомон соогоо радио дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ һаналаа табина.

Арад зоной хэрэгэй түлөө, сомонойнгоо колхозуудые улам культурна, баян болгохын түлөө ходо оролдожо ябадаг Бадма Дамдинович хүн зоной дунда ехэ хүндэтэй болонхой.

Нүхэр Дамдинов пенсидэ гараха эрхэтэйшье һаа, ниитын хэрэгэй аша туһада ажаллажа үргэлжэлһөөр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: **Б. Д. Дамдинов.**
Текстнь **Ц. Номтоевой,**
фотонь **А. Бадаевай.**

«БУРЯТ-МОНГОЛОЙ YНЭНДЭ» БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Агитаторнууд хаана гээшэб?“

Иимэ гаршагтайгаар манай газетэдэ томилогдоһон статья соо Кяхтын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой тэжээл бэлэдхэгшэдэй дунда агитаторнууд лекци, хөөрэлдөө үнгэргэнэгүй, бригадын байрладаг станда нэгэшье лозунг, плакат, газетэ харагданагүй гэжэ хэлэгдээ һэн.

Манай редакцида КПСС-эй Кяхтын айкомой секретарь нүхэр Ермолаевай мэдээсэһэнэй ёһоор, статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд булта зүб байба. Тус статья агитаторнуудай семинар дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ. Тэжээл бэлэдхэгшэдэй дунда хөөрэлдөө ба лекци уншаха, газетэнүүдые саг болзортонь асаржа байха тушаа хэмжээнүүд абтаба. Мүн хүдөөгэй библиотекын хүдэлмэрилэгшэдые саг үргэлжэ бригадануудта гаража байхыень дурадхагдаба.

Колхозуудта ажалай бүтээсын бага байһан тухай асуудал КПСС-эй айкомой бюро дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, Кяхтын МТС-эй директор нүхэр Нимаевта шанга һануулга хэгдэһэн байна.

„Таряа ехээр гээнэ“

Манай газетын сентябриин 13-най номерто, дээрэ дурсагдаһан гаршагтайгаар статья толилогдоһон юм. Тэрэ статья соо Заиграйн аймагай Курбын болон Ново-Брянска МТС-үүдэй харьяата колхозуудта амяарлан хуряалга тоогдоногүй гэжэ хэлэгдэһэн байгаа.

Статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд зүб байба,—гэжэ манай редакцида КПСС-эй Заиграйн айкомой секретарь нүхэр Ф. Петров мэдээсэбэ.

Аймагай колхозуудта орооһото культурануудые амяарлан хуряалгые тоохогүй ябадалтай эрид тэмсэл ябуулагдажа байна.

. Амяарлан хуряалга колхозуудта үргэлжэлһөөр.

Манай бригадынхидай оролдолго

Бичурын аймагай Ара-Хэрээтэ нютагта хэдыхэн жэлэй саада тээ дүрбэн жиирэй колхоз томодхогдоод, Ждановай нэрэмжэтэ колхоз болгогдоо һэн. Тэрэ сагһаа хойшо колхозой ниитын ажахы бүхы талаараа элитэ хүгжөө, олзо доходыншье миллион шахуу болгогдоо. Эндэ дүрбэн комплексно бригада эмхидхэгдэжэ, дүрбэдэхи бригадань намда даалгагдаһан байна. Бригадые комплексно болгоходо ажалай эмхидхэл һайжарха, колхозой зөөри зүбөөр, гамтайгаар, эзэн ёһоор хэрэглэгдэхэ, ажалай бүтээсэ дээшэлхэ байна.

Бригадамнай гол түлэб таряан ажалтай, мүн малажалшье эрхилдэг юм. Мянгаад гектарта ороoһото культура жэл бүри таридаг, адуу малааршье олон байнабди.

Манай бригадынхид жэлһээ жэлдэ ороoһо тарьянай баян ургаса абахын тула, мүн малай ашаг шэмые дээшэлүүлхын түлөө горьтойхон оролдолго гаргадаг. МТС-эй механизаторнууд ехэхэн туһаламжа үзүүлдэг.

Үнгэрэгшэ жэлдэ ганданги байбашье, гектар бүриһөө шэниисэ 8 центнер, хара таряа 5 центнер, овёс 6 центнер абаа һэмди. Зүгөөр хахалагдаһан парнай багашаг, оройдоол 650 гектар байгаа һэн.

Энэ жэлдэ яһала хура бороотой байгаа бшуу. Тиигээдшье тарьян эндэмнай агротехническэ саг болзор соогоо, һайн шанартайгаар таригдажа, хахалагдаһан пар урда жэлэйхиһээ нилээд ехэ байжа, тарьянай ургаса һайн гараа. 1350 гектарта ороoһото культура таригдаа һэн. Тэрэнэй 770 гектарта таригдаһан шэниисын полиһоо га бүриһөө дунда зэргээр 16 центнер, 210 гектар шэниисын полиһоо дунда зэргээр 20 гаран центнер шэниисэ абтаа. Мүн 200 гектар газарта таригдаһан овёсой полиһоо га бүриһөө дунда зэргээр 15—16 центнер абтажа байна.

Таряа хуряалгада энэ жэлдэ шэнэ түрүү аргые — амяарлан хуряалгые **амжалтатайгаар хэрэглэжэ, урдань комбайнаар сэхэ таряа хадагшаһаа тэрэнэй үлүү һайн байһыень бодото хэрэг дээрэнь харабабди. Амяарлан хуряахада тарьян хатанги сэбэр байдаг, мүн тарьянай гээгдэл бага болоно бшуу. Мүнөө 400 гаран га тарьян амяарлан хуряагдаа.**

Колхознай мүнөө жэл хамта дээрээ 6 мянган центнер таряа гүрэндэ тушааха, тэрэ тоодо түсэбһөө гадуур 2500 центнер, тиихэдэ бригадамнай 1500 центнер тушаахань. Эндэ мүнөө гүрэндэ таряа тушаалгаяа дүүргүүтэй байнабди.

Малшаднай мүн зарим тэды амжалта туйлаа. Хэрбээ нёдондо һаамхай үнеэн бүридэ 1200 литр һүн һаагдаһан байгаа һаа, мүнөө 1600 литр һүн һаагдаба. Хонин бүриһөө 3,5 кг. нарибтар ноохон хайшалагдаа, 100 эхэ хонин бүриһөө 100 хурьган абтаа.

Үбэлдэ бэлэдхэлгэ саг болзор соогоо хэгдэжэ байна. Үнеэдэй, хонидой байранууд үнихэнэй заһабарилагдажа, дулаалагдажа эхилээ. Мүн малдаа бардам хүрэхэ үбһэ сабшаабди. Үнеэн бүридэ 5 тонно тухай силос дарагдаа.

Гэхэтэй хамта, хүдэлмэридэмнай дутуу дунданууд бии гээшэ. Бригададамнай ажалай эмхидхэл үшөөл һулаар табигданхай. Ажалай журам эбдэхэ, ажалдаа хайша хэрэгээр хандаха, үдэрэйнгөө нормые дүүргэхэгүй ушар хаа яа үзэгдэдэг. Саашадаа дутагдалнуудаа усадхажа, бригадынгаа ажал хүдэлмэрие улам һайжаруулха, тарьянай баян ургаса абаха, малай ашаг шэмые эрид дээшэлүүлхэ арга боломжо маанадта бии. Эдэ арга боломжонуудаа бодото дээрэнь бэелүүлжэ, ерэхэ жэлдэ ажалай шэнэ амжалта туйлаха гэжэ бригадынхид оролдоно.

Ц. Д. Итыгылов, Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой дүрбэдэхи бригадын бригадир.

Редакцида ерэһэн бэшэг

Удаарһан барилга

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ пединститудай байшангай хажууда гурбан дабхар гэр хирпиисээр баритдажа эхилһээр гурбан жэл шахуу боложо байна. Теэд мүнөөшье эндэ өөдтэй юумэ хэгдэнэгүй, газаагуурнь барилгын материалнуудай эндэ тэндэ хэбтэхыень харахат. Гурбан жэлэй саада тээ энэ гэрые «Бурмонголстрой» трестын дүрбэдэхи бригада (начальнигынь Галактионов) барижа эхилһэн юм. Тэрэ сагһаа хойшо энэ бригада хэдэн дахин хүдэлһэншье, болиһоншье байха. Мүнөө зун энэ гэрэй зосоохи ханануудыень жэлэжэ эхилһэн байгаа, теэд хушалтагүй дээрэһээ зун, намарай бороондо энэнь гэмтэжэ хоёр дабхар ажал гараа. Энээнһээ хойшо сентябриин хоёрдохи хахад соо арай гэжэ энэ гэр хушагдаа. Мүнөө болоод байхада энээндэ хэгдэхэ хүдэлмэри тиимэшье ехэ бэшэ, канализаци, водопровод гэхэ мэтые оруулха ажал бии. «Бурмонголстрой» трест һайнаар ажаллаа гээшэ һаа, сагтань лэ дүүргэхэ һэн. Теэд тиигэхэ гэжэ оролдоногүй. Жэшээнь, трестын главна инженер нүхэр Пыриков арба гаран хүнһөө бүридэһэн штукатурщигуудай бригадые сентябриин эхеэр ондоо ажалда эльгээһэн байгаа. Тиихэдэ сентябриин эхеэр институдай дирекци энэ барилгые шамдуулха зорилгоор студентнүүдые эльгээһэн байха юм. Теэд эдэнэр городой барилганууд дээгүүр тараагдаһан байгаа.

Энэ барилгые сентябриин 1-дэ дүүргэхэ гэжэ институдай дирекцитэй хэлсэһэн аад, трест үгэдөө хүрэжэ шадаагүй, энээнэй шалтагаан юуб гэхэдэ, «Бурмонголстрой» трестые эрхилэгшэ нүхэр Смыслов хүн зомнай хүртэнэгүй гэжэ мүнөө болоходо һууна. Мүнөө энэ байрын баригдажа дүүргэгдээгүй байхада институдай 200 гаран студентнэр байрагүй байна.

В. Очиров, пединститудай студент.

...найрамдалай ба социализмын түлөө тэмсэнэ

...нска Демократическа Рес... наймадахи жэлээ оршон ...а байна. Эдэ жэлнүүд ГДР-...ла удхашанартай социальна ...нүүдэй үе, үйлэдбэрилгынь ...ехээр ургаһан жэлнүүд, ...н түүхэдэхи түрүүшын ху...шэн, таряашанай гүрэнине ...аарнь бэхижүүлһэн жэл...гаа.

...нска Демократическа Рес... нилээд ехэ бэрхэшээлнүү...н гаража, эдэ амжалта... туйлаа. Гитлеровскэ зон... дайнай хүндэ хүшэр хой...уд, Германиин хахаран ху...эсэстэ тохёолдоһон эко... бэрхэшээлнүүд, империа...хүсэнүүдэй хорото аашa... бүгэдэ хадаа ажалшадай ...ймшаг ехэ баатаршалга ...шэн зоригтойгоор ажал...мжэ ехэтэй байхые, немец ...рээдүйн байдалай аша ту...шье бэрхэшээл үзэхөөр бэ...е ажалшадһаа эриһэн юм. ...хүдэлмэришэд, таряашад ...мократическа интеллиген...н гараһан замаа омогор... эрьеэн харана. ГДР-эй ...Германиин Социалистиче...нэгэдэмэл партиин хүтэлбэреэр, социалистическэ оронуудай ...ор бата бэхи, хүгжэн дэб... байгаа гүрэн тоггоогоод, ...стическэ байгуулалтын за...шаа, найдамтай дабшана. ...н арадай ажахын түсэ...амжалтатайгаар дүүргэгдэ...һөөр промышленностиин ...баринууд бии болоо. Эдэнь ...нна хэрэгсэлнүүдые бү...алгын талаар 1936 оной ... хоёр дахин үлүүлһэн бай... табанжэлэй турша соо ...1955 онуудта) шэрэм шудхалга 350 процентээр, булад хайлуулга 1,5 дахинһаа ехээр нэмээ. Хүдөө ажахыгаа улам саашадань хүгжөөхэ бата бэхи үндэһэ һуури табигдаа. Хамжаата хамтаралнууд хүдөө ажахын үйлэдбэридэ улам ехэ үүргэ дүүргэдэг боложо байнхай. Хамтын ажалай үлүү һайнине мэдэһэн таряашад тэдэ хамтаралнуудта һайн дураараа ороно. Хүн зонойнь байдал улам һайжарна. Ажал хэхэ, амарха, эрдэм шудалха, түлөөһэгүй медицинскэ туһаламжа абаха, үтэлхэдөө, ажал хэжэ шадахаяа болёод байхадаа материальна тэдхэмжэ абаха эрхэ бүхы ажалшадта бодото дээрээ хангадана. Эдэнь—немецкэ хүдэлмэришэн ангиин олон удаан жэлэй туршада тэмсэһэн хэрэгэй аша үрэ мүн болоно. Республика доторнь гэр байрын, тэрэшэлэн һургуулинуудай, больницануудай, санаторинуудай барилга үргэнөөр эрхилэгдэжэ байнхай.

Мүнөө бүхы дэлхэй дээрэхи социалистическэ ба капиталистическэ системэнүүдэй хоорондо дэлгэрһэн экономическа мүрысөөн Германска Демократическа Республикада тусгаар, тодорхой удатай байна. Германска Демократическа Республикын экономическа арга боломжые шэнжэлэн хаража үзэхэдэ, Баруун Германитай һориһон экономическа мүрысөөндөө илажа болохо, илаха ёһотойшье юм. Юун дээрэһээ тиигэжэ хэлэгдэнэб гэхэдэ, ажахын капиталистическэ системэһээ социалистическэ системын үлүү һайн байһые СССР-эй, социализмын замаар дабшадаг ондоошье оронуудай хүгжэлтэнь эли тодоор гэршэлэн харуулна. Социалистическэ лагериин бүхы оронуудай зүгһөө ГДР-тэ үзүүлэгдэдэг ахадүү ёһоной туһаламжа, арадайнгаа ажахын түсэбүүдые социализмын ондоо оронуудай түсэбүүдтэй таарyугаар табидаг ушарынь үнэхөөр шухала зүйлнүүдые үйлэдбэрилхэ хэрэгтэ гол оролдолгоёо таргаха арга Германска Демократическа Республикада олгоно, үйлэдбэриингөө хүсые тэгшэ жэгдээр ашаглаха ба шухала хэрэгтэй түүхэй эдээр хангаха асуудал шиидхэхэдэнь туһална.

Германска Демократическа Республикын правительственна делегациин 1956 оной июль соо Москвада ерэхэ үедөө Советскэ Союзтай батлаһан хэлсээнүүд экономикоёо хүгжөөхэ хэрэгтэнь ехэ үүргэ дүүргэнэ. Германиин газар дээрэ байһан советскэ сэрэгүүдые хангаха гаргашые хоёр дахин хорооходоо гадна, ГДР-тэ эд товарнуудые зээлеэр үгэхэ, бусад хэдэн янзын туһаламжа үзүүлхэ гэжэ Москвада хэлсэгдэһэн байгаа. Тодорхойлон бодожо үзэһэнэй ёһоор, 1957 оной январьһаа 1960 оной декабриин 31 хүрэтэр Советскэ Союзһаа туһаламжа болгон 7,5 миллиард түхэригэй хэмжээтэй нэмэлтэ хэрэгсэлнүүдые ГДР абаха байна.

ГДР-эй промышленностиин бүтээн гаргадаг бүхы зүйлнүүд хоёрдохи табанжэлэй һүүл тээшэ 1955 онойхиһоо 53 процент үлүүтэйгээр нэмээгдэхэ гэжэ хараалагдана. Энэнь хүн зоной ажамидаралые нилээд һайжаруулхаар үндэһэ һуури боложо үгэхэ юм. Хүдэлмэришэд болон албахаагшадай бодото салин хүлһэн 30 тухай процент нэмэхэ. Хоёрдохи табанжэл соо ажалшадай байдалые улам һайжаруулха һанамжа дурадхалнууд 1956 оной мартын һүүл багта, Германиин Социалистическэ нэгэдэмэл партиин конференци дээрэ абтаһан байгаа. Зарим товарнуудай талаар мүнөөшье бии байгаа карточна системые бүримүһэн болюулха зорилго табигдана. 1957 оной турша соо 45 часай, хожомынь 42 часай хүдэлмэриин неделидэ орохо, табанжэлэй эсэс тээшэ недели соо 40 час хүдэлмэрилдэг болохо зорилгоор хүдэлмэриин үдэрые удаа дараалан хороохо түсэб зохёогдожо байнхай. Пенси үгэжэ тэдхэлгын гуримые хубилгаха, гэр байрын барилгые нилээд үргэдхэхэ, арадай хэрэглэдэг эд товар бүри ехээр бүтээн гаргадаг болохо, шанарыень һайжаруулха гэжэ хараалагдана. Хүдөө ажахыгаа хүгжөөхэ, хүдөө ажахын хамтаралнуудые бэхижүүлхэ, хүдөө тосхоной техническэ зэбсэгжэлые, ажалша таряашадай байдалые улам һайжаруулха тодорхой хэмжээнүүд хараалагдаа.

Олониитэ зоной эдэбхи үүсхэлые ехээр бадаруулаад байбал, эдэ зорилгонуудай дүүргэгдэн бэелүүлхэдэнь лабтай. ГДР доторхи демократиие улам хүгжөөхэ асуудал мүнөө хаа хаанагүй зүбшэн хэлсэгдэжэ байна. Арадай түлөөлгэтэ эмхи зургаануудай, нютагуудтахи засагай органуудай үүргые бүри ехэ болгохо, дороһоо гарадаг үүсхэлые бүхы аргаар дэлгэрүүлхэ, гүрэнөө хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ арад зониие эдэбхитэйгээр хабаадуулха зорилготой хуулиин хэдэ хэдэн проектнүүд СЕПГ-эй үүсхэлээр, республикын зоной хабаадалгатайгаар тодорхойлогдон зохёогдоод, ГДР-эй гүрэнэй засагай дээдэ орган болохо Арадай палатаар баталагдаа.

Германска Демократическа Республика дотор демократиин саг үргэлжэ хүгжөөгдэжэ байхадань, харин Баруун Германида тэрэ али болохоор газаашалагдан, хаһагдажа ба мүрдэгдэжэ байдаг. Дайн сэрэг жүрөөдэдэг, фашистска этэгээдүүдэй хорото ябуулгын дэмжэгдэн дэбэргэгдэхын хажуугаар, демократическа организацинуудта ба партинуудта эсэргүү хархис добтолго улам ехээр хэгдэнэ, засаг захиргаа баригшадта өөрынгөө дура хүсэл баадхадаг томо капиталһаа унгитай хархис организацинуудай нүлөөн улам ехэ болоно. Сүлөөтэ немец залуушуулай союзай, Германо-советскэ хани барисаанай обществын, нацизмда мүрдэгдэн зобоогдоһон хүнүүдэй нэгэдэлэй, мүн түрүү үзэл бодолтой бусад организацинуудай хоригдоһоной һүүлээр, 1956 оной июльдэ Германиин Коммунистическэ парти хоригдоһон байна. Хүдэлмэришэн ангиин түрүү отряд болоһон энэ партиин, хуули бусада тоолон соносхоходоо, Баруун Германиин зонхилхы бүлэгүүд 1933 онойхидоол адляар фашизмын ба дайнда бэлдэлгын замда дахинаа орожо байна.

Гэхэ зуура, Германска Демократическа Республика оршон мандажа байгаа үе соогоо уласхоорондын шухала удхашанар олон болоо. ГДР социалистическэ лагериин гүрэнүүдтэй дипломатическа харилсаатай болонхой; экономическа талааараа харилсан туһалалсаха Совет, хани барисаатай, харилсаа холбоотой ба харилсан туһалалсадаг байха Варшавска договор гэхэ мэтэ уласхоорондын организацинуудта хабаадана; уласхоорондын табан конвенцидэ адли эрхэтэйгээр оролсонхой; Индитэй, Египедтэй, Бирмэтэй, өөрын политика бэелүүлдэг ондоошье оронуудтай алишье талатаа ашагтай худалдаа наймаанай холбоо хэдэг болонхой. Германска Демократическа Республика олохон капиталистическэ оронуудтайшье худалдаа наймаа хэдэг байха юм.

Германска Демократическа Республика элдэб янзын гүрэнүүдтэй амгалан ёһоор зэргэ оршон байха политика баримталха зуураа, даб дээрэхи услови табингүйгөөр алишье гүрэнтэй дипломатическа, худалдаа наймаанай ба консульско харилсаа тогтоохоор бэлэн байна. Бусад гүрэнүүдтэй хэлсээ хэжэ, бүхы арсалдаатай асуудалнуудаа шиидхэхээр бэлэн байһан тухайдаа ГДР-эй правительство нэгэнтэ бэшэ мэдүүлһэн юм.

Германска Демократическа Республика аюулгүй байдал хамтаараа сахиха ниитэ-европейскэ эмхидэл бии болгохо тухай дурадхалнуудые дэмжэнэ. Европодохи түгшүүрилтэй байдалые зөөлэрүүлэн һуларуулха зорилготой хэдэ хэдэн алхамуудые хэһэн, энэ уг зорилгодо туһа дүхэм болохоор дурадхалнуудые оруулһан байна.

Германска асуудалай талаар ГДР-эй политикын уг зорилгонь юуб гэхэдэ, Германиие нэгэдүүлхэ арга нүхэсэл бии болгохо гэжэ эрмэлзэнэ. Гэхэ зуура, Баруун Германиин засаг баригша бүлэгүүд нэгэдэлгэ тухай олон үгэ хүүр гаргадаг, тиихэдээ ГДР-ые федеративна республикада хүсөөр ниилүүлхэ шэнгеэр ойлгодог байна. «Локальна дайнай» теори гэдэгынь һүүлэй үедэ ФРГ-эй сэрэгэй бүлэг хүнүүдэй дунда таранги болонхой. Дэлхэйн дай үүдхэнгүйгөөр Германска Демократическа Республикада добтолжо болохо хэбэртэйгээр тэрэ теоринь баталан хэлэнэ.

ГДР-эй ажалшад империалистическэ этэгээдүүдэй хорото аашые һэрэмжэтэйгээр адаглан харана, ямаршье хорото добтолгодо харюу үгэхөөр бэлэн байнад. Германиин нэгэдэлые һэргээн бодхоохо ябадал эбэй гуримаар лэ, ГДР-эй хуулита эрилтэнүүдые хараада абалсан бэелүүлэгдэжэ болохо юм.

ГДР-эй ажалшад демократическа гүрэнэйнгөө долоон жэлэй ойе немец арадай ерээдүйн һайн һайхан байдалай түлөө, эб найрамдалай ба социализмын түлөө шэн зоригто тэмсэлэй туг доро тэмдэглэнэ.

О. НАКРОПИН,
А. ГАЛКИН.

Арадай демократиин оронуудта

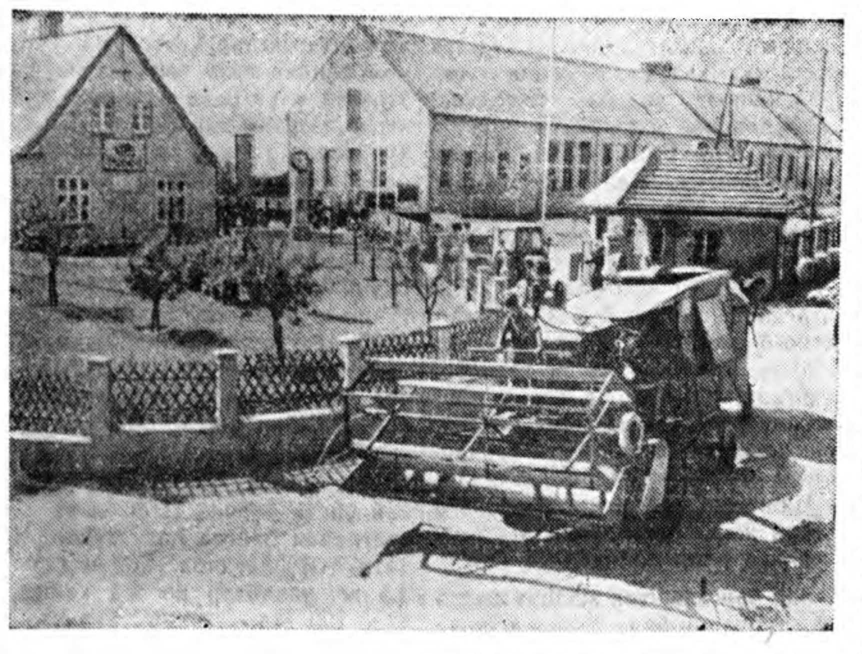

Германска Демократическа Республика. Мекленбург округой хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд мүнөө жэлдэ ороһо тараанай һайн ургаса ургуулаа. Бороо хура ехэтэй байдашье һаань, ороһо тараа хурьаалга богони болзор соо, гээлтэ хороотогүйгөөр үнгэргэгдэжэ байна. МТС-үүд тараашадта ехэ туһаламжа үзүүлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: республика доторхи архим МТС-үүдэй нэгэн болоһон Тюрк...ска МТС-эй (Тетеров район) механизаторнууд тараа хурьаалгада гаража ябана.

Центрабильдын фото.

Чехословакиин ажалшадай байдал улам һайжарна

ПРАГА. (ТАСС). 1954 оной январиин 1-һээ 1956 оной июниин 30 хүрэтэр ороной нөөсэлгын кассануудта мүнгэ хадагалагшадай тоо 3197 мянган хүнөөр олошороо, нөөсэлгын мүнгэнииь 56 процент ехэ болоо гэжэ чехословацка газетэнүүд мэдээсэнэ. Мүнөө үедэ Чехословаки дотор мянган хүнэй 600-ниинь нөөсэлгын книжкэнүүдтэй. Энэ жэлдэ имагта тараашад нөөсэлгын кассануудта 370 миллион үлүүтэй крон оруулһан байна.

Болгарида мотоциклнууд болон велосипедүүд үйлэдбэрилэгдэжэ болобо

СОФИ, (ТАСС). Ловеча городтохи машина бүтээлгын завод энэ жэлдэ «Витоша» гэжэ болгарска түрүүшын велосипед, «Балкан» гэжэ түрүүшын мотоцикл үйлэдбэрилэн гаргажа, тэрэнь Пловдивтэ болоһон уласхоорондын 17-дохи ярмарг дээрэ харуулагдаа, 1957 ондо мотоциклнууд болон велосипедүүдые олоорнь гаргаха бэлэдхэл заводто хэгдэнэ.

Хитадта модон таригдана

ПЕКИН, (ТАСС). Ой модоной ажахын хүдэлмэрилэгшэд ороноо ой модоор ногооруулха түлөөдэ ехэ программые бэелүүлжэ байна. 1956—1967 онуудта бэелүүлэгдэхэ хүдөө ажахые хүгжөөлгын 12 жэлэй түсэбэй ёһоор модон 7 миллион гектар эхээр таригдаха юм. Модо тарилгын гүрэнэй станцинууд модо тариха хэрэгтэ гол үүргэ дүүргэнэ. Мүнөө үедэ орон дотор 418 тиимэ станци хүдэлмэрилнэ. Арадай засагай жэлнүүдтэ түрэшада Хитад дотор 300 мянган гектар шахуу газарта модон таригдаа.

Ажалшадай салин нэмэгдэ

ПХЕНЬЯН, (ТАСС). КНДР-эй Министрнүүдэй кабинет хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшадай салин хүлһэнэй системые хубилгаха тухай тогтоол гаргаба.

Нүүрһэнэй промышленностиин, мүн тэрэшэлэн горно ба металлургическа промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд эгээ ехэ хэмжээнэй салин хүлһэ абаха болоно. Бага салин абадаг хүдэлмэришэд ба албахаагшадай салин хүлһэн нилээд ехээр дээшэлүүлэгдэжэ. Хүшэр хүндэ байдалда ажаллаг хүдэлмэрилэгшэдэй гол салин дээрэ нэмэлтэ үгтэхэ, мүн тэрэшэлэн нүүрһэнэй, горно, ой модоной промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдтэ, гэгээрэлэй ба научно-шэнжэлэлгын эмхизургаануудай хүдэлмэрилэгшэдтэ үни удаан ажаллаһанайн түлөө нэмэлтэ үгтэхэ болоно.

Морис Торезэй хэлэһэн үгэ

ПАРИЖ, октябриин 5. (ТАСС). Франциин Коммунистическэ партиин ЦК-гэй генеральна секретарь Морис Торез Франциин Компартиин һургуулинуудта марксизм-ленинизмые зааха тухай элидхэл Партиин дээдэ һургуулиин багшанарта хэлэбэ. Партиин һургуулинуудай һурагшад ондо ондоо оронуудай социализмда ороход арга замууд тухай гүнзэгы һайнаар ойлгожо абаха, хүдэлмэришэн ангиин ябуулгын нэгэдэлэй түлөө тэмсэлэй эрхэ байдалые ойлгожо һураха, Франциин мүнөө нэй политическэ байдалые зүбөөр сэгнэхэ ёһотой гэжэ Торез хэлээ.

Түүхые шудалхадаа 1917—1920 онуудһаа эхилэн, мүнөөнэй үедэ гол анхаралаа табиха хэрэгтэй. Тиихэ зуураа түрүүшын үеын тон шухала түүхэтэ событинуудыешье тоонгүйгөөр гаража болохогүй гэжэ саашань Торез заагаа. Багшанар шэнэ түүхэтэй парти тухай һургаалда илангаяа ехэ анхарал табиха, тиимэ партиин байгуулагдадаг эмхидхэлэй гол ёһонуудые харуулха хэрэгтэй гэжэ элидхэлшэ түгэсхэлдөө тэмдэглээ.

Президент Сукарно уулзалга хэбэ

ПЕКИН, октябриин 5. (ТАСС). Хитадта байгаа Индонезиин Республикын Президент Сукарно Хитадай Арадай Республикын түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дунай хүндэлэлдэ, мүн Индонезиин армиин байгуулагдаһаар 11 жэлэй түйсэжэ байһантай дашарамдуулан мүнөөдэр уулзалга хээ.

Тэндэнь Хитадай Арадай Республикын түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дун, КНР-эй түрүүлэгшын орлогшо Чжу Дэ, Арадай түлөөлэгшэдэй Бүхэхитадай суглаанай сар үргэлжын комитедэй түрүүлэгшэ Лю Шао-ци, КНР-эй Гүрэнэй соведэй премьер Чжоу Энь-лай болон Хитадай Арадай Республикын бусад хүтэлбэрилэгшэд, мүн Индонезиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Абдулгани, дипломатическа корпусой гэшүүд, Хитадай ба харин журналистнууд уулзаа.

Уулзалгын үедэ Индонезиин республикын Президент Сукарно Хитадай Арадай Республикын түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дун хоёр хөөрэлдэһэн байна.

Мүн тэрэшэлэн Абдулгани ба Чжоу Энь-лай гэгшэд үгэ хэлээ.

Мао Цзэ-дун японско эд бараанай выставкэ хараба

ПЕКИН, октябриин 6. (ТАСС). Мүнөөдэр Пекиндэ японско эд бараанай выставкэ нээгдэбэ.

Синьхуа агентствын дамжуулһанай ёһоор, Хитадай Арадай Республикын түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дун мүнөөдэр энэ выставкэ хараба. Уласхоорондын худалдаа наймаае хүгжөөлгэдэ туһалха японско нэгэдэлэй түрүүлэгшэ Сиодзо Мурата, японско выставкын бүлэгэй хүтэлбэрилэгшэ Эйиш Сюкутани гэгшэд Мао Цзэдунда тайлбари үгэжэ, час хахадай турша дотор ябалсаба.

Президент Иосип Броз Титын хэһэн мэдүүлгэ

БЕЛГРАД, октябриин 6. (ТАСС). ТАНЮГ агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, ФНРЮ-гэй Президент Иосип Броз Тито Советскэ Союзһаа ерэээд, аяншалга тухайгаа иимэ мэдүүлгэ хэбэ:

«Нүхэр Н. С. Хрущевой урьягаар би һамгантаяа, нүхэд Александр Ранковичтай, Джуро Пуцартай хамта Советскэ Союзаар, Крымээр ябаад ерэбэб. Энэ аяншалга имагтал амархын тулада, юрын шэнжэтэйгээр хэгдэһэн байна. Тэндэ ошожо, Крымдэ амархада хоёр оронуудай хоорондохи харилсаануудтухай хэлсээнүүдые хэһэмнайшье ойлгосотой».

Ехэ театрын баледэй артистнуудай амжалта

ЛОНДОН, октябриин 5. (ТАСС). Үсэгэлдэр «Ромео ба Джульетта» гэжэ баледэй хоёрдохи зүжэг Лондонной «Ковент-Гарден» театрта харуулагдаба. Энэ зүжэгые СССР-эй Ехэ театрын баледэйхид харуулаа.

Ехэ театрын артистнуудай зүжэгүүдтэ хэблэл түрүүшынхидээ адляар анхаралаа табина.

«Йоркшир Пост» газетэ Англиин баледэй хэдэ хэдэн элитэ ажал-ябуулгашадтай ба артистнуудтай өөрын гөө корреспондентын хэһэн хөөрэлдөөнүүдые толилбо. Тэдэ ажалябуулагшад советскэ артистнуудай мэргэжэлые үндэрөөр сэгнэв. «Ромео ба Джульетта» гэһэн балет «юрэ бусын ба хүнэй сэдьхэл һанаае татамаар байба. Энэ балет Англида табигдадаг баледнуудһаа тад ондоо байба» гэжэ мэдээжэ балерина Мойра Ширер хэлээ. Энэ зүжэгые ехэ һонирхон харабаб гэжэ Мойра Ширер хэлээ.

Лейбористнуудай партиин конференци болоно дүүрэбэ

БЛЭКПУЛ, октябриин 5. (ТАСС-эй тусхай корр.). Мүнөөдэр үглөөгүүр Блэкпулдэ лейбористнуудай партиин жэл бүри үнгэргэгдэдэг конференци болоно дүүрэв.

Англиин хүдөө ажахыдахи байдалые зүбшэн хэлсэжэ, һүүлээрнь заседани эхилбэ. Хожомынь конференци социальна тэдхэмжын асуудалнуудые зүбшэн хэлсээ. Англи дотор социальна тэдхэмжын асуудалнуудые шиидхэлгэ олохон ушарта хүдэлмэришэн ангиин интересэй харша этэгээдүүдһээ дулдыдадаг байна гэжэ конторщигуудай ба албан захиргаанайхидай профсоюзай түлөөлэгшэ хэлээ.

Конференциин делегадууд эгээн шухала асуудалнуудай нэгэн болохо хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй нэгэдэл тухай, бүхы дэлхэй дээрэ амгалан байдал бэхижүүлхэ тухай асуудалаар үгэ хэлээгүй. Зарим ораторнууд энээнтэй дашарамдуулан социалистическэ интернационалые эрид шүүмжэлээ.

Франциин национальна суглаанда

ПАРИЖ, октябриин 6. (ТАСС). Франциин национальна суглаан Ги Моллегэй правительствын ниитэ политика тухай үгэ хэлэлгые октябриин 16-һаа эхилхэ гэжэ шиидэбэ. Суэцкэ асуудалда гол анхарал хандуулагдажа, түрүүшын турбан заседани дээрэ (бүхэдөө юһэн заседани сооһоо) зүбшэн хэлсэгдэхэ байна.

ООН-эй АЮЛГҮЙН СОВЕДЭЙ ЗАСЕДАНИ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 6. (ТАСС). Суэцкэ асуудалые харалгада зориулагдаһан ООН-эй Аюулгүйн Соведэй заседани үсэгэлдэр нью-йоркско сагаар 15 час 5 минутада (московско сагаар 22 час 5 минутада) нээгдэбэ.

Заседани дээрэ Англиин түлөөлэгшэ гадаадын хэрэгүүдэй министр Ллойд Суэцкэ асуудалаар англо-французска хамтын резолюциин проектые оруулба. Суэцкэ каналай компание Египедэй национальна мэдэлдэ оруулһан ябадал хадаа «уласхоорондын эб найрамдалда, аюулгүй байдалда аюул тохёолдуулжа болохо» гэжэ Аюулгүйн Соведэй соносхоһонь Англи ба Франциин энэ проект дотор ударадхагдана. «Табиһан комитедэй» Египедтэ баадхаха гэжэ нэдэһэн ударадхалнуудые (Даллесэй түсэб) Аюулгүйн Совет һайшааха ёһотой гэжэ резолюциин проект дотор хараалагдана. Резолюциин авторнууд хадаа энэ түсэбэй үндэһэ рэ хэлсээ хэхыень ба энэ дүүрэхэ хүрэтэр «Суэцэ хамжан ашаглагшадай ... харилсан ажаллахыень Совет Египедтэ дурадха... гэжэ эринэ.

Франциин гадаадын ... министр Пино энэ резол... жэнэ байна.

США хадаа Суэц тухай ... талаар лондонско түрүү... ренци дээрэ минии хэлэ... бодолые баримтална гэжэ ... гүрэнэй секретарь Даллес ... Англо-французска резол... ектын түлөө США голосо... тэрэ мэдүүлээ.

Аюулгүйн Соведэй засед... Египедэй гадаадын хэрэ... нистр М. Фавзи хабаадаа...

Аюулгүйн Соведэй уд... седани октябриин 8-най ... болохо.

Нидерландын Коммунистическэ партиин XVIII съезд

АМСТЕРДАМ, октябриин 5. (ТАСС). Мүнөөдэр Нидерландын Коммунистическэ партиин XVIII съезд Амстердамда нээгдэбэ. Энэ съезд Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съездын дүнгүүд тухай, Голландиин коммунистическэ партиин хүдэлмэри тухай—иимэ хоёр асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ байна.

Зүбшэхэ зүйлэй нэгэдэхи асуудалаар съездын үглөөнэй заседани дээрэ Нидерландын Коммунистическэ партиин ЦК-гэй генеральна секретарь Пауль де Гроот элидхэл хээ.

АМСТЕРДАМ, октябриин 5. (ТАСС). Нидерландын Коммунистическэ партиин XVIII съездын үдэрэй заседани дээрэ зүбшэхэ зүйлэй хоёрдохи асуудалаар эмхидхэлэй асуудалнуудай талаар ЦК-гэй секретарь Хенк Хукстра гэгшэ үгэ хэлээ.

Һүүлээрнь элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэлгэ эхилээ. Үдэрэй заседани дээрэ 10 делегадууд үгэ хэлэбэ.

Үдэрэй заседаниин дүүрэхэ багта түрүүлэгшэ Ф. Рейтер Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедһээ съездын нэрэдэ ороһон амаршалгые соносхоо. Амаршалга сооһь иигэжэ хэлэгдэнэ:

НИДЕРЛАНДЫН КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН XVIII СЪЕЗДДЭ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет Нидерландын Коммунистическэ партиин XVIII съездэдэ ахад... амаршалга хүргэнэ, тэрэ... мэридэ амжалта туйлаг... нэ.

Нидерландын коммуни... нойнгоо бэеэ даанхай бай... гаалха тухай түрүүшын э... на, эб найрамдалай түлөө... дай тон шухала интерес... эрид шууд тэмсэнэ.

Марксизм-ленинизмын г... дай үндэһөөр өөрынгөө э... таруулан жагсаахадаа ам... лахаень, хүдэлмэришэн а... сэлэй нэгэдэлэй түлөө, эб ... лай, демократиин болон ... мын түлөө тэмсэхэдэ ... арад зонтой холбоо бари... шадаа үргэдхэхыень Ни... Коммунистическэ партида ... бди.

Нидерландын Коммун... парти мандаха болтогой!

СССР-эй болон Нидерла... дуудай хоорондохи хани ... мандаха болтогой!

Советскэ Союзай Комм... скэ партиин Центральна ...

Съездын делегадууд ба ... хүл дээрээ бодоод, КПСС-... амаршалгые альгаа удаан ... угтаба.

Улсхоорондын ШЭНЖЭЛЭЛ

СОФИДА БОЛОҺОН ВФП-гэй ГЕНСОВЕДЭЙ СЕССИ

Софида болоһон ВФП-гэй Генеральна соведэй сессиин хүдэлмэриин дүүрэһэн гэр федерациин оршожо байһаар 11 ойтой тудаба.

ВФП хадаа ажалшадай уласхоорондын угаа шухала удхашанартай организаци мүн. Энэ организацида 88 миллион хүн нэгэдэнэ. Тэрэнэй эгэгдэ ниитын ондо ондоо байгуулламжатай оронуудай профсоюзна организацинууд ородог. Шухала интерессэ хамгаалхын түлөө тэмсэхэдэнь ВФП ажалшадые элсүүлэн жагсааха зуураа, эб найрамдал бэхижүүлхэ, арадуудай хоорондохи хани барисаае хүгжөөхэ зорилгые тон шухалада тоолодог.

Софида болоһон ВФП-гэй сесси уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй саашадань бэхижүүлгэдэ ехэ үүргэ дүүргэхэ байна. Ажалшадай аша туһада хабаатай тон шухала асуудалнууд, нэн түрүүн уласхоорондын профсоюзна хүдэлөөнэй нэгэдэл тухай асуудалнууд тэрэ сесси дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй нягта нэгэдэлтэй байха тухай асуудал угаа ехэ удхашанартай юм. Мүнөө үедэ бүхы дэлхэй дээрэ 165 миллион ажалшад профсоюзуудта орожо нэгэдэнхэй. Зүгөөр, тэдэнэр профсоюзуудай хэдэ хэдэн нэгэдэлнүүд—Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн федераци (ВФП), Сүлөөтэ профсоюзуудай уласхоорондын конфедераци (МКСП), Христианска профсоюзуудай уласхоорондын федераци (МСХП) боложо хуваарханай.

Профсоюзна хүдэлөөнэй бутаран хубаархада имагтал капиталистнуудта һайн нүүмэ болоно. 1955 ондо имагтал США дотор компанинуудай олоһон ашаг олзонь 35 миллиард доллар шахуу байгаа. Энэнь 9 жэлэй саада тээхидэ орходоо 2,5 дахин ехэ болонэ! Хэнэйшье мэдэхээр, монополинуудай олодог ашаг олзын доллар бүхэниинь ажалшадые мүлжэлгын бүри ехэ болоһые харуулна.

Уласхоорондын ямар нэгэдэлдэ ороогүй ондоо дулдыдангүйгөөр бүхы ажалшадай нягта нэгэдэлтэйгээр тэмсэхэ, профсоюзна организацинуудай хоорондоо хани харилсаатай байхаа гэжэ мүнөө уласхоорондын профсоюзна хүдэлөөнэй урда байгаа эгээн шухала, хойшолуулашагүй зорилго болоно», — гэжэ Софида болоһон ВФП-гэй Генсоведэй тогтоолнуудай нэгэн соо тэмдэглэгдэнэ. Сессиин баталан абаһан шиидхэбэринүүдынь, хараалһан арга замуудынь энэ угаа шухала зорилгые амжалтатайгаар шиидхэхэ хэрэгтэ туһалха байха.

Азиин болон Африкын оронуудай профсоюзууд колониализмда ба империалистнуудай нэгэдэлнүүдтэ эсэргүүсэн эдэбхитэйгээр тэмсэнэ. Колониализмда эсэргүү тэмсэхэдээ бүхы оронуудай ажалшадай һанал нэгэдэлгын онсо ехэ удхашанартай байһые ВФП-гэй Генеральна соведэй сесси тэмдэглээ. Сессиин шиидхэбэринүүд эб найрамдалай түлөө, эрхэ сүлөөгэй, национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө, эрхим һайн байдалай түлөө ажалшадай улам шангаар тэмсэхэ хэрэгтэ зорюулагдана.

АДЕНАУЭР ГИ МОЛЛЕ ХОЁРОЙ ХЭЛЭН ХЭЛСЭЭНҮҮД

Һаяхан Баруун Германиин канцлер Аденауэр Франциин премьерминистр Ги Молле хоёрой хоорондо хэлсээ хэгдээ. Үгөөрөө хэлэхэдэ, энэ уулзалгын зорилгонь Саарска асуудалые шиидхэхэ ябадал мүн байба. Зүгөөр энэ асуудал бодото дээрээ үни хада шиидхэгдэнхэй. Саар германска монополинуудай мэдэлдэ үгтэнхэй гэжэ Франциин ба Баруун Германиин газетэнүүд нэгэн доро тэмдэглэнэ. Аденауэр Ги Молле хоёрой хэһэн хэлсээнэй гол зүйлынь гэбэл, бундесвериые атомна зэбсэгээр хангаха ба «европейскэ федераци гэдэг» байгуулха асуудалнууд мүн байба. Энээн тухай Гамбургда болоһон пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ канцлер өөрөө хэлэһэн байна.

«Европейскэ федерацие» эмхидхэхэ тухай хэлэһээр Аденауэр үниэй юм. Эндэ «шэнэ юумэниинь» юуб гэбэл, Баруун Европодо политическэ болон экономическа эзэрхэлгэ тогтоохо гэжэ хүсэдэг Баруун Германиин монополистнууд улам бүри шунахайржа байна. Баруун Европые мэдэлдэ абаха зорилгоор тэдэ монополистнууд ниитэ-политическэ бүлэгэй байгуулха зорилго табина. Энэ шэнэ «союзда» гү, али «федерацида» тэрэшэлэн Англиие оруулха тухай Аденауэр эрид шууд эрилтэ табижа байна. Хэнэйшье мэдэһээр, Англи тэрэ организацидань орохоһоо арсана. Монополистнуудай шэнэ нэгэдэлынь Советскэ Союзда эсэргүү шэглэлтэй байхаар хараалагдана.

Бундесвере Баруун Германиин зонхилха бүлэгүүдэй атомна зэбсэгээр хангахаа хүсэжэ байһаниинь бүри эли боложо байна. Һаяхан «Ди Вельт» гэһэн Баруун Германиин газетэ иигэжэ бэшэбэ: «Баруун-европейскэ союз тухай договорые шэнээр хаража үзэхэ ябадал эгээн амжалтатай һайн арга зам болоно гэжэ Аденауэр тоолоно... Энэ договор гадаадын-политическэ ба сэрэгэй талаар, мүн тэрэшэлэн сэрэгэй техникынгые талаар улам эдэбхитэй болгогдохо ёһотой». «Сэрэгэй техникые эдэбхитэй болгохо» гэхэдээ, Аденауэр Баруун Германиин армиие атомна зэбсэгээр хангаха ябадал хараадаа абана. Энэ асуудалые Аденауэр Ги Моллегэй урда сэхэ табиһан байна. Энэнь Баруун Европын оронуудта ехэ сошордолго үүдхэв.

Баруун Германиин монополинуудай дотоодын болон гадаадын политика уласхоорондын түгшүүрилые улам ехэ болгохо, Германиешье, Европыешье бутаруулан хубааха ябадал бүри гүнзэгырүүлгэдэ зорюулагданхай гэжэ бодото баримтанууд харуулна. Баруун Германие улам түргэнөөр милитаризацилжа байгаа энэ политика амгалан байдалда аюул тохёолдуулна. Тиимэһээ эб найрамдалай, арадуудай аюулгүй байдалай хэрэгые шухала гэжэ тоолодог бүхы хүнүүд тэрэ политикые буруушааха.

А. Шатилов.

ЗАНШАЛТА ЭСТАФЕТЭ

«Бурят-Монгольская правда» газетын шан абахын тула болодог 21-дэхи заншалта эстафетэ үнгэргэгдэжэ амжалтатай үдэр болоо.

Эстафетэдэ «Буревестник», «Динамо», «Спартак», ПВЗ-гэй «Локомотив», «Пищевик» гэжэ спортивна һайндуранай общественүүдэй, пединститудай, педучилищиин, хүгжэмэй училищиин, 65-дахи һургуулиин спортивна коллективүүдһээ эрэшүүлэй болон эхэнэрнүүдэй командынууд хабаадалсаа.

Мүрысөөн эхэнэр спортсменүүдэй урилдаагаар эхилбэ. Түрүүшын этапта Хазагаева уридша... («Буревестник»). Тиин ... этапуудта 65-дахи һургу... институдай, «Буревестник... вын спортсменүүдэй хоор... га мүрысөөн болобо. Эсэ... дунда һургуулиин команд... ниие ахин гараад, түрүү ... бэ. Энэ команда 4 289 м... 13 минута 14,6 секунда со... «Буревестник» команда 2... институдай спортсменүүд ... һуурингуудые эзэлээ.

Эрэшүүлэй командану... рондо бүри шанга тула... Пединститудай ба паров... заводой спортсменүүд мү... гойлон ябанад. Тиин пед... спортсменүүд һүүлшын э... хүсэеэ зангидан гүйлдэ... эрдэдэ гараба. ПВЗ-гэй ... нүүд 2—дохи, «Буревестн... да—3-дахи һууринуудта ...

«Пищевик» гэжэ спорти... дуранай общество түрүү... мүрысөөндэ хабаадалса... сад коллективүүдтэ орхо... сөөндэ олон хүнүүдые ха... найнгаа түлөө шанда үр... на.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. ... 65-дахи дунда һургуулиин ... 2. Эрэшүүл уридаажа яб...

А. Игумнова
Л. Хайдуров.

Редактор Д. Л. ЛОБ...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности —34-05, местной информаций и писем —24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00886. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №